POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Leto XIV. Štev. 245 | TELEFON UREDNIŠTVA: 25—67 UPRAVE: 25—67 in 28—67 POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3. tel. 280 TELEFON LJUBLJANA: 46—91 | Maribor, ponedeljek 28. oktobra 1940 | NAROČNINA NA MESEC Preleman v upravi ali po pošti 14 din. Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din. POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.409 | Cena din 1.—

Grčija v vojni z Italijo

zaradi včerajšnjih incidentov je Italija poslala tekom noči ultimat, ki pa ga je grška vlada odklonila in se sklenila braniti z orožjem — Italijanske čete so davi vkorakale v Grčijo — Grška prošnja za angleško pomoč — Mobilizacija tudi v Turčiji

CARIGRAD, 28. oktobra. ZPV. VČERAJ SO IZ TIRANE IN RIMA POROČALI O INCIDENTIH NA ALBANSKO-GRŠKI MEJI, KATERIH SO ITALIJANI OKRIVILI GRKE. TEKOM NOČI JE ITALIJA IZROČILA GRČIJI ULTIMAT S POTEKOM V TREH URAH. VSEBINA TEGA ULTIMATA DOSLEJ ŠE NI BILA OBJAVLJENA, GRŠKA VLADA JE PA IZJAVILA, DA GA NI MOGLA SPREJETI. ZARADI TEGA SO DAVI OB ŠTIRIH ITALIJANSKE ČETE PREŠLE NA ALBANSKO-GRŠKI MEJI V NAPAD. GRČIJA SE JE SKLENILA UPRETI Z OROŽJEM, ODREDILA JE SPLOŠNO MOBILIZACIJO IN ZAPROSILA ANGLIJO ZA POMOČ. PRVI BOJI SE ŽE BIJEJO. MOBILIZACIJO JE ODREDILA TUDI TURČIJA.

Italijanska poročila o incidentih

RIM, 28. oktobra. DNB. Agencija Stefani je objavila včeraj posebno vest iz Tirane: Neka oborožena grška banda je davi streljala s puškami na albansko obmejno stražo v bližini Korče in metala tudi ročne bombe. Naglemu nastopu albanskih patrulj in drugih oddelkov se je posrečilo premagati to bando, ki je vdrla na albansko ozemlje. Ujetih je bilo šest Grkov, ki so sodelovali pri napadu. Na albanski strani je bil en vojak ubit, trije pa so ranjeni. Zvečer je v bližini hiše italijanskega kraljevskega namestnika v Porto Edda eksplodiralo troje bomb. Dve osebi sta bili ranjeni. Uvedeno je bilo zasledovanje grških ali angleških agentov, ki so osumljeni tega atentata. V teku je tudi preiskava, ki naj razčisti oba primera. V obeh krajih je bil obnovljen mir in red.

RIM, 28. oktobra. ZPV. Incident na albansko-grški meji, o katerem je včeraj poročala agencija Stefani, je dal povod za takojšnjo uvedbo preiskave, katere rezultati bodo sporočeni zainteresiranim vladam. Po vesteh iz Tirane je pri signalni postaji na Cap Stilu eksplodirala še neka bomba. Povzročena je bila znatna škoda, ni pa bil nihče ubit ali ranjen. Opažena je bila navzočnost neke sumljive ladje.

TIRANA, 28. okt. Stefani. Mimo incidentov, ki so se primerili pri Korči in v lukah blizu albansko-grške meje, javlja list »Tomori« še o drugih spopadih v zadnjih 48 urah. Tako so opazili oborožene tolpe v mejnem odseku med Prespanskim jezerom in Konispoljem. Neka obmejna straža je v planinah nad Korčo ustavila šest oseb, ki so prešle mejo šest kilometrov na albansko stran. Na obmejni točki pri Karviji, na poti iz Argirokastra v Janjino, je bilo blizu 100 grških studentov, ki so pod vodstvom svojih profesorjev priredili demonstracije proti Italiji. Na tem obmejnem prelazu je bil že prej prepovedan prehod vsem albanskim dvolastnikom, ki imajo polja na grških tleh. List »Tomori« poudarja, da se pri grškem prebivalstvu ustvarja umetno stanje vznemirjenosti s posebno propagando, v kateri imajo Angleži glavno vlogo. Tako trdijo, da je Velika Britanija pripravljena poslati veliko število letal in vojaštva Grčiji, da ji pomaga pri vkorakanju v Albanijo. Z albanske strani so storili vse, da se prepreči vsako dejanje proti Italiji. Mnenja so, da ima Grčija dobro zamišljen provokatorski načrt.«

Grki so odklonili vsako krivdo

ATENE, 28. okt. Atenska agencija poroča: Netočne so vesti iz albanskega vira, ki govore o nekem napadu grškega oddelka na albansko ozemlje, ki naj bi bil streljal na albanske položaje v bližini Korče, južno od klanca Capestiza. Nobena grška banda ni prekoračila albanske meje na nobenem mestu. Znano je, da na grškem ozemlju ne morejo biti organizirane nobene bande, ker se vojaška in civilna oblastva brigajo za očuvanje reda in miru. V Grčiji pa ni znano, kaj se je zgodilo v Eddi, toda naj bi se zgodilo že kar koli, Grki v to niso bili vmešani.

ATENE, 28. okt. Ag. d'Ath. Takoj, ko je grški ministrski predsednik Metaxas izvedel za obmejni incident na albanski meji, je poslal vojaško komisijo, da ugotovi, če so res grški vojaki napadli italijansko obmejno stražo. Komisija je dognala, da na stražo niso streljali grški vojaki, temveč je prišlo do spopada med italijanskimi vojaki in upornimi Albanci. Italijanska vojska je na grški meji ojačena. Grška misija se ima sestati z italijansko v bližini incidenta. Grška vlada je tudi po polnočni seji izdala poročilo, v katerem zanikuje, da bi grški vojaki ali pa milica napadli italijanske vojake na albanski meji. Italijanska uradna agencija pa poroča iz Tirane, da so oboroženi grški vojaki napadli v bližini Korče italijanske straže ter ubili 2 albanska vojaka in 3 ranili.

Odbit ultimat in pričetek vojne

ATENE, 28. okt. Atenska agencija javlja: Danes ob treh zjutraj je italijanski poslanik Graci obiskal predsednika ministrskega sveta Metaxasa ter mu izročil dolgo noto, katere pogoji so bili nesprejemljivi. Kolikor je doslej znano, so italijanske čete davi ob 6. prekoračile albansko-grško mejo. Grški narod zaupa v Vsemogočnega, zbran je okrog svojega kralja in predsednika vlade Metaxasa ter je sklenil, braniti svojo čast, neodvisnost in svobodo. Grki bodo, če je volja takšna, izginili, toda borili se bodo in izginili kakor hrabri ljudje.«

LONDON, 28. okt. Reuter. Davi ob 3. je italijanski poslanik v Atenah izročil grškemu ministrskemu predsedniku ultimat, ki določa rok 3 ur za sprejetje. V Londonu je bilo izdano uradno poročilo, v katerem je rečeno, da je Metaxas italijanskemu poslaniku izjavil, da pomeni ta ultimat vojno napoved ter je ultimat tudi odbil. Istočasno je grška vlada zaprosila Veliko Britanijo za pomoč. Italijanski ultimat zahteva nekatere strategične točke. Nemška uradna agencija poroča, da so davi ob 4. italijanske čete vkorakale na grško ozemlje.

Italija je zahtevala oporišča

ATENE, 28. okt. Atenska agencija javlja: »Davi ob treh je izročil italijanski poslanik predsedniku vlade Metaxasu noto, v kateri se med drugim zahteva, da Grčija dovoli Italiji za čas trajanja sedanje vojne proti Angliji, zasesti nekatere strategične točke na grškem ozemlju. Poslanik je ustmeno dostavil, da bi odklonitev teh zahtev pomenilo vkorakanje italijanskih oboroženih sil v Grčijo, in sicer zjutraj ob 6. uri. Predsednik vlade je odgovoril, da pomeni tak postopek isto kakor napoved vojne.

Splošna mobilizacija v Grčiji

ATENE, 28. okt. Reuter ob 8. zjutraj. Grška vlada je sprejela od italijanske ultimatum, katerega rok je omejen na tri ure. Italijanske zahteve še niso znane. Grška vlada je takoj ukazala splošno mobilizacijo ter popolno zatemnitev grških mest.

ATENE, 28. okt. Atenska agencija javlja: Zaradi napada italijanskih čet je razglašena splošna mobilizacija v državi. Dvi ob 6. so dale sirene v Atenah prvi znak za alarm.

PROGLASI NA NAROD

ATENE, 28. okt. Reuter. Predsednik vlade Metaxas je izdal razglas, da se bo Grčija borila do konca. Kralj Jurij je izdal razglas, v katerem pravi, da se morajo grške čete boriti za svobodo Grčije.

PROŠNJA ZA ANGLEŠKO POMOČ

LONDON, 28. okt. Reuter. Britansko zunanje ministrstvo javlja, da se je obrnila grška vlada na angleško vojaško pomoč.

LONDON, 28. okt. Reuter. VOJNI KABINET SE JE TAKOJ SESTAL NA SKLEPANJE O GRŠKI PROŠNJI ZA POMOČ. POMOČ BO DANA BREZ ODLAŠANJA.

ITALIJANSKE ČETE VKORAKALE

NEW YORK, 28. okt. Reuter. Italijanske čete so davi ob 4. vkorakale v grško ozemlje, kakor poroča agencija »Transradio«, ki citira vesti nemške uradne agencije. Ista agencija javlja, da je Grčija odbila italijanski ultimat, ki grozi, da bodo italijanske čete vkorakale v Grčijo, če ne bo čez 3 ure sprejet. Nad Atenami so se ob 5. zjutraj pojavili italijanski bombniki.

SLIŠI SE ŽE STRELJANJE

NEW YORK, 28. okt. Reuter. Po poročilih iz Beograda in Sofije so se slišali boji na albansko-grški meji.

NEW YORK, 28. okt. Na grško-italalbanski meji je prišlo do prvih bitk med italijanskimi in grškimi četami.

TUJE LETALO NAD ALBANIJO

TIRANA, 28. okt. Reuter. Neko neidentificirano letalo je davi letelo nad južno Albanijo in metalo letake, ki pozivajo Albance na upor.

Hitler in Mussolini v Firencah

Danes se sestaneta v Firencah v Italiji Hitler in Mussolini — Razpravljala bosta baje o dokončnem sporazumu s Francijo — Zasebne vesti trdijo, da se sestanka udeležita Franco in Pétain

RIM, 28. okt. Stefani. Mussolini je v spremstvu grofa Ciana odpotoval davi iz Rima v Firence. Sestal se bo s Hitlerjem.

RIM, 28. okt. Reuter. Stefani poroča, da je prišel Hitler v spremstvu von Ribbentropa v Italijo na poti v Firence.

RIM, 28. okt. CBS. V nedeljo se je italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini odpeljal iz Rima v smeri Firenc. Misli se, da je odšel na sestanek s Hitlerjem, Francom in Pétainom. Zaradi odhoda je bila preložena na včeraj današnja obletnica korakanja fašistov na Rim. Diplomatski krogi mislijo, da bo na konference razpravljano o novem nemško-francoskem sporazumu. Računajo, da bo trajal sestanek nekaj dni ter da bo silno važen.

p

VICHY, 28. okt. CBS. Pierre Laval bo danes prisostvoval seji vlade, nato pa odpotoval v neznano smer. Verjetno bo šel na sestanek s Hitlerjem, Mussolinijem, Pétainom in Francom. Uradno pa o tem sestanku niso še ničesar javili.

HELSINKI, 28. okt. Stefani. Finski tisk piše o sestanku med Hitlerjem, Lavalom in Pétainom ter pravi, da je obstoj Velike Britanije zaradi diplomatske aktivnosti sil osi v veliki nevarnosti.

FIRENCA, 28. okt. Stefani. Prebivalstvo mesta je priredilo navdušen sprejem vodji rajhu, Hitlerju in Mussoliniju. Takoj po sprejemu je bila organizirana povorka po mestu. Državna poglavarja sta se odpeljala v svoje prostore med navdušenim vzklikanjem prebivalstva.

zählung wurdeuml uml uml umlhwy m

FIRENCE, 28. okt. Reuter. HITLER JE DANES DOPOLDNE PRISPEL V FIRENCE TER ZAČEL KONFERIRATI Z MUSSOLINIJEM OB 11.15.

Kraljev proglas na grški narod

ATHENE, 28. oktobra. Atenska agencija javlja: Nj. Vel. kralj Jurij je naslovil na narod naslednji proglas: »Grki! Predsednik vlade vam je malo prej sporočil, pod kakšnimi razlogi smo prisiljeni, da vstopamo v vojno proti Italiji, ki ogroža neodvisnost Grčije. V tem velikem trenutku sem prepričan, da bodo vsi Grki, možje in ženske storile svojo dolžnost do kraja ter se pokazali vsi vredni slavne tradicije naše zgodovine. Z vero v Boga in usodo našega plemena, se bo naš narod složen in discipliniran boril kot en mož za svoja ognjišča do končne zmage. Na dvoru v Atenah, dne 28. okt. 1940. Jurij II. s. r.«

Letalski napadi se še vedno nadaljujejo

Nemci poročajo, da so bombardirali Anglijo in angleške ladje - Angleži pa pravijo, da so izvršili tekom pretekle noči ostre napade na Berlin in na razne druge nemške centre - Napad na angleški veleparnik „Empress of Britain«

VČERAJŠNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 28. oktobra. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: **Naše lahke in težke borbene letalske eskadrile so v teku včerajšnjega dne le delno pod zaščito nemških lovskih letal nadaljevale z napadi na London in druga mesta v južni in srednji Angliji. Čeprav je ponekod sovražno letalstvo in sovražno protiletalsko topništvo nudilo močan odpor, se je našim enotam posrečilo, da so bombardirale vojaško važne objekte. Posebno močne eksplozije je bilo opaziti v neki kemični tovarni v Birminghamu. Kakor je bilo že javljeno, je bila zadeta angleška prevozna ladja »Empres of Britain« (42.000 ton) 100 km od irske obale. Bombe so ladjo tako težko poškodovale, da je na ladji izbruhnil požar in se je morala posadka vkrcati v rešilne čolne. Prejšnjo noč so naše letalske enote brez prestanka napadale angleško prestolnico. Poleg tega so naša letala zmetala na industrijske naprave v Birminghamu in Coventryju kakor tudi na pristanišče Liverpool mnogo bomb. Manjši letalski oddelki so bombardirali angleška letališča v severni Škotski in drzno leteli nizko nad imenovanimi objekti. Nastal je požar v hangarjih in vojašnicah. Sovražnikova letala so letela v noči od 26. na 27. oktobra nad Nemčijo in poskušala napasti mesta in industrijske naprave v severni in srednji Nemčiji. Nekje je bila zadeta tovarna in ob tej priliki je bil ubit neki delavec in povzročena škoda na poslopjih. Neko sovražno letalo je metalo bombe tudi na nemško prestolnico. Bombe so poškodovale samo stanovanjske hiše, kakor tudi v drugih večjih mestih. V Belgiji je bilo ob priliki napadov ubitih in ranjenih več oseb. Razrušene so nekatere stanovanjske hiše. — Včeraj je sovražnik izgubil devet letal, štiri nemška letala so izginila.**

DANAŠNJA NEMŠKA POROČILA

BERLIN, 28. okt. CNP. Nemško vrhovno poveljstvo javlja, **da so nemška letala včeraj težko bombardirala neko kemično tovarno v bližini Birminghama. Tudi nad Londonom so bila nemška letala nepretrgoma ter metala bombe. Prav tako so bila nad Birminghamom, Liverpoolom ter Coventryjem.**

BERLIN, 28. okt. CNP. **Neki nemški bombnik je napadel angleški luksuzni veleparnik »Empress of Britain«, ko je bil 100 km daleč od irske obale ter vrgel zažigalno bombo, ki je vnela ladjo. Lahko se smatra, da je 42.348 tonski veleparnik potopljen. Misli se, da je veleparnik prevažal vojni material.**

BERLIN, 28. okt. DNB. Angleška letala so skušala v noči od nedelje na ponedeljek napasti Berlin. V okolici prestolnice pa so sovražni bombniki naleteli na močan odpor protiletalskih topov, zato so se morali vrniti. Na Berlin ni padla niti ena bomba. Znak alarma, ki je bil dan v mestu, je bil skoro ustavljen.

DANAŠNJA ANGLEŠKA POROČILA

LONDON, 28. okt. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so se sovražna letala pojavljala v nedeljo v presledkih nad grofijo Kent in Londonom. Protiletalska obramba prestolnice je pa večji del sovražnih letal zavrnila. Bombe so padle na področju mestnih predmestij in na južno-vzhodni del Anglije. Poškodovanih je nekaj hiš, nekaj ljudi je pa ranjenih, več pa mrtvih. Na Hampshire je padlo zvečer več bomb in porušile poslopje. Ranjenih je nekaj oseb.

LONDON, 28. okt. Reuter. **Aktivnost sovražnih letal je v pretekli noči precej popustila. Glavni napadi so v prvih nočnih urah veljali severnozahodni Angliji in nje srednjemu delu, kjer je bilo nekaj škode po zažigalnih bombah. Človeških žrtev ni bilo. V zračnih bitkah je bilo sestreljenih deset sovražnih letal, deset angleških se ni vrnilo v svoja oporišča. Šest pilotov se je rešilo.**

ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

LONDON, 28. okt. CNP. **Angleška letala so v današnjih prvih urah odvrgla na Berlin težje bombe kakor v vseh dosedanjih 27 napadih, javlja angleško letalsko ministrstvo. Letalci so se morali spustiti na 1000 metrov višine, ker je bilo zelo oblačno. V Nemčiji so napadli 14 letališč. Ob norveški obali je bila potopljena neka 2500 tonska dovozna ladja. V Berlinu je bila napadena električna centrala Moabit, ki je glavna berlinska elektrarna. Angleški letalci so napadli tudi ladjedelnice in pristanišča v Cuxhavenu, Hamburgu in Bremenu, kakor tudi železniška križišča v Bremenu, Dortmundu, Bruslju, in belgijska pristanišča Vlissingen in Anverso.**

LONDON, 28. okt. Reuter. **V nedeljo in ponedeljek so angleška letala napadla tudi ponoči železniško omrežje in industrijske naprave v srednji in severni Nemčiji. Letala so tudi preletela dve pristanišči ob francoski obali.**

NESREČA RUŠILCA »MARGUREE«

LONDON, 28. okt. Reuter. **Izgubljen je rušilec »Marguree«, ki je imel 140 častnikov in mornarjev na krovu. Misli se, da je 31 mornarjev rešenih. »Marguree« se je potopil v severnem Atlantiku, ker je zadel v neko veliko trgovsko ladjo. Nesreča je nastala zaradi megle ter dejstva, da nista obe ladji imeli prižganih luči.**

Francoski načelni pristanek

Francoska vlada je v soboto v načelu sprejela predloge sil osi za sodelovanje med Francijo, Nemčijo in Italijo — Podrobnosti bodo še določene — Uradno bo dokončni sporazum šele podpisan

BERN, 28. oktobra. ZPV. Po poročilu iz Vichyja je predsednik vlade maršal Pétain, predložil na sobotni seji francoske vlade načrte sil osi za sporazum s Francijo. **Francoska vlada je načrte v načelu sprejela in sklenila voditi pogajanja dalje do definitivnega zaključka. O tem je bilo izdano tudi uradno poročilo, ki pravi, da sta se Hitler in Pétain sporazumela o sodelovanju med Francijo in Nemčijo in je vlada ta sporazum sprejela in odobrila. Pogajanja o podrobnostih se bodo še vršila. Uradno sporazum zaradi tega še ni bil podpisan. V Vichyju pričakujejo, da bo sporazum tudi v podrobnostih kmalu sklenjen, ker se silama osi mudi urediti odnošaje s Francijo zaradi splošnega položaja, ki terja nagla dejanja. V zvezi s tem se širijo govorice, da se bo po sporazumu pričela nova mirovna ofenziva.** Amerika in Anglija sta posredovali pri Pétainu, kateremu sta poslala tako Roosevelt kakor angleški kralj posebni poslanici. V Londonu pravijo, **da se bo znala Anglija obrniti tudi proti Franciji, ako bi se ta odločila podpreti Nemčijo in Italijo v boju proti njej tudi dejansko.**

VICHY, 28. oktobra. CBS. **Francoska vlada je začela s propagando novega sporazuma z Nemci med narodom. Uradno so objavili, da sedaj ni čas za kritiziranje tega sporazuma ter tudi ne bo dovoljena nobena kritika.**

BAUDOIN ODSTOPIL

VICHY, 28. okt. Unp. **Kakor se je izvedelo na poučenem mestu, je zunanji minister Baudoin odstopil. Zunanje ministrstvo bo po njem prevzel ministrski podpredsednik Pierre Laval. Izjavo o odstopu je poslal Baudoin ministrskemu predsedniku Petainu, ki jo je sprejel. Tu sodijo, da je nastala ta sprememba v francoski vladi zaradi francosko-nemških pogajanj.**

CLERMOND—FERRAND, 28. okt. Havas. Ob obisku francoskega ujetniškega taborišča pri Amboisu je maršal Petain dejal vojakom med drugim: „Morda ste mislili, da smo pozabili na vas. Bodite prepričani, da z vsemi sredstvi skrbimo, kako bi vam olajšali usodo. Ujetniki ste, to dobro vem, lahko pa vam rečem, da enako trpim z vami. Vaše trpljenje je tudi naše. Storimo vse, da čimbolj pomagamo vašim družinam. Bodite hrabri in potrpežljivi. Vaši življenjski pogoji so težki, tudi o tem vodim račune. Kazen je prehuda, verujte mi, da je nismo zaslužili. Še enkrat: bodite potrpežljivi, ker bo vaše osvobojenje skoro prišlo."

Boji med Italijani in Angleži

RIM, 28. okt. Stefani. Italijanski glavni stan je izdal včeraj sledeči vojni komunike: Sovražno letalo, za katerega je bilo javljeno, da je bilo verjetno sestreljeno nad Tobrukom, je bilo zares sestreljeno, kakor je bilo to naknadno ugotovljeno. V vzhodni Afriki so naša letala bombardirala zbirališča sovražnika pri Toront-Okirohiu in v oazi, 40 km severno od Kassale. Neka velika sovražna patrola je izvršila napad na naše postojanke pri Dukanu, ki pa je bil z lahkoto odbit. Sovražnikova letala so poskušala napasti Asab, Guro in Kassalo, kar pa jim ni uspelo. Pri tem napadu sta bila dva mrtva, med katerimi je bila ena ženska domačinka. Ranjenih je bilo osem ljudi. Težko je poškodovan katoliška cerkev. Pri Buni in Džebeli v Kaniji je bilo težko ranjenih osem Askarov, v Mersi Tekli pa štirje. O priliki sovražnega bombardiranja Asaba 20. t. m. je bila hudo poškodovana neka bolnišnica, porodišnica in dom usmiljenih sester.

NAIROBI, 28. okt. Uradno javljajo, da so močne italijanske patrulje napadle angleški oddelek blizu abesinske meje, 100 km vzhodno od Rudolfovega jezera. Naši patrulji je uspelo, umakniti se brez izgub, sovražniku je prizadejala precej škode.

KAHIRA, 28. okt. Reuter. Včeraj popoldne je bil dan znak za alarm. Napada ni bilo.

Evropski blok s Sovjetsko zvezo?

SOFIJA, 28. okt. ZPV. Tukajšnje »Utro« je objavilo poročilo National Broadcasting Sistema iz New Yorka, da se bo grof Ciano te dni sešel z Lavalom, nakar naj bi se sešla tudi Mussolini in Pétain. Sledila pa bi še sestanka Mussolinija s Francom in Mussolinija s Hitlerjem na Brennerju. Prav tako objavljajo »Utro« in drugi sofijski listi vest bostonskega radia, **da se pripravlja velik blok, ki naj obsega Nemčijo, Francijo, Španijo, Italijo in Sovjetsko unijo. Nemčija bo uporabila vsa sredstva, da zlomi odpor vsakega nasprotnika novega reda, ki ga ona pripravlja v Evropi in v svetu.**

Kitajski pogoji za mir z Japonci

ČUNGKING, 28. oktobr. Reuter. Glasovi o novi mirovni ofenzivi na Daljnem vzhodu so izzvali tu veliko začudenje. **V Čungkingu nihče ne ve za nobena prizadevanja ali predloge za ustavitev sovražnosti in sklenitev miru.** Kitajci pa tudi izjavljajo, da eventualna res pričeta »mirovna ofenziva« ne bi imela prav nobenih izgledov na uspeh, **kajti Kitajska bi stavila v takem primeru pogoj, da morajo japonske čete popolnoma zapustiti vse njeno ozemlje, preden se sploh prične pogajati za mir. Ni pa verjetno, da bi Japonci tak predlog sprejeli, zato se bo vojna nadaljevala.**

KNEŽEVINA MONACO SOVRAŽNO OZEMLJE

SAN SEBASTIAN, 28. okt. Stefani. **Iz Gibraltarja javljajo, da je kneževina Monaco uradno proglašena za sovražno ozemlje.**

Irska pripravljena odbiti vsak napad

LONDON, 28. okt. Reuter. **De Valera je v svojem govoru v nedeljo naglasil, da je oboroženje lokalne vojske 100.000 dobro oboroženih mož najbolje zagotovilo v obrambi Irske pred vnanjim napadom. Želja Irske, da naj ostane v miru, ni dovoljna garancija za tuje sile. Te naj vedo, da je tu 100.000 mož, ki so pripravljeni dati življenje v obrambo domovine. Vlada je storila vse, kar je njej mogoče, da dobi potrebno orožje in je prepričana, da bo irski narod rad nosil stroške za potrebne nabave.**

Napadi na birmansko cesto

ŠANGHAJ, 28. oktobra. DNB. **Oba mosta preko gornjega toka Mekonga na cesti Buma—Junan sta porušena. S tem je pretrgana zveza za dobavo blaga iz Burme Čangkajškovi vojski. Japonska letala so 25. t. m. porušila oba mostova. Eden od njih je razpadel na tri dele, drugi se je zrušil v prepad.**

Nemiri na Norveškem

STOCKHOLM, 28. okt. STA. **Obsedno stanje je bilo razglašeno v norveškem mestu Bergenu, ker je bilo zadnje čase preveč pouličnih demonstracij proti vladi v Oslu ter zaradi sabotažnih dejanj. Prebivalstvo mora biti v svojih hišah ob mraku. Pri zadnjem sestanku vladne politične stranke je bilo več mrtvih in ranjenih. Policija je bila ojačena z nemškimi četami. Zaprtih je tudi več ljudi zaradi špijonaže ter sabotiranja transportov rib.**

NEMŠKA DELEGACIJA V MOSKVO

BERLIN, 28. okt. DNB. V Moskvo je odpotovala nemška delegacija, ki bo vodila gospodarska pogajanja na osnovi pogodbe z dne 11. februarja 1940.

EDEN PRI EGIPTOVSKEM PREMIERJU

KAHIRA, 28. okt. Reuter **Angleški vojni minister sir Anthony Eden je obiskal v soboto v spremstvu angleškega poslanika predsednika egiptske vlade.**

Mariborska napoved: Pretežno oblačno in hladno. Včeraj je bila najvišja temperatura 3.4, danes najnižja —0.5, opoldne 1.0. Padavin od včeraj 16 mm. Višina snega danes zjutraj 2 cm.

Borza. Curih, 28. oktobra. Devize: Pariz 9.95, London 17.10, Newyork 4.31, Milan 21.77½, Berlin 172.62½.

Nova načela pangermanske življenjske skupnosti

Zamisel velikega prostora germanskih držav in njih kolonij

Po zasedbi Danske, Norveške, Holandije in Belgije se je pojavilo v Nemčiji novo vsegermansko gibanje, ki si je zadalo nalogo ustvariti »germansko skupnost«. V kakšni formalni in stvarni obliki naj bi bila ta germanska skupnost ustvarjena, doslej še nismo izvedeli, slišali pa smo več predlogov, ki so bili postavljeni bodisi v tisku, bodisi v zadevnih govorih.

Ideološko izhaja iz **pojma germanske rase, ki tvori temeljno osnovo Nemcem, Flamcem, Holandcem, Frizom, Dancem, Norvežanom in Švedom** (puščajoč ob strani iz istega rasnega izvora izhajajoče Anglosase), od katere so podedovali svoja narodna svojstva in jezike, čeprav so se ti v tisočletnem razvoju ločeno oblikovali in ustalili. **Vsa iz te skupne prarase izhajajoča ljudstva so po novem nemškem vsegermanskem pojmovanju poklicana, da ustvarijo politično, gospodarsko in do neke mere tudi kulturno skupnost.** V mnogih nemških listih smo mogli v zadnjem času zasleditі članke, ki dokazujejo, da so flamščina, holandščina, frizijščina, danščina, norveščina in švedščina samo dialekti germanščine, katero predstavlja v svojem jedru nemščina. Po svojih temeljnih izhodiščih je torej to nemško vsegermansko gibanje precej sorodno panslavizmu, ki je nastal iz enakih rasno-jezikovnih izhodišč.

Medtem pa, ko se glede vprašanja, ali naj se ohranijo jezikovne individualnosti navedenih germanskih narodov posamezni propagatorji te ideje še niso edini in se nekateri ogrevajo za usvojitev nemščine po vseh germanskih narodih, drugi pa za nadaljnjo ohranitev vseh njihovih »dialektov«, se pa **vsi strinjajo v vprašanju pangermanske skupnosti v političnem in gospodarskem oziru. Cilj naj bi v tem bila politična in gospodarska življenska povezanost s skupnim prostorom in skupno organizacijo pod nemškim vodstvom,** kar bi tvorilo v bodoče odločujoče osrčje nove Evrope. Ali naj bi bila zunanja oblika politične in gospodarske skupnosti konfederacija, federacija ali celo še tesnejša povezanost, prav tako še ni popolnoma jasno. Tudi glede tega, kakor glede kulture in jezika, so mnenja deljena. Popolnoma jasno je postavljeno doslej samo vprašanje gospodarske vzajemnosti.

To gospodarsko vzajemnost si predstavljajo Nemci tako, **da bi se povezala v višjo enoto vsa ozemlja naštetih germanskih narodov in predvsem tudi njihovih kolonialnih posesti.** Te imajo vsi germanski narodi, z edino izjemo Švedov. Belgijski Flamci posedujejo kot določeni nasledniki sedanje dvonarodne (francoski Valonci in germanski Flamci) Belgije v Afriki kronsko kolonijo Kongo ter mandatni ozemlji Ruando in Urundi, Holandci Holandsko Vzhodno Indijo in ameriška Guayano, Danci Grenland, Färöere in s perzonalno unijo združeni Island, Norvežani pa polarne Spitzberge. Po ozemlju je torej kolonialna posest teh malih germanskih narodov naravnost ogromna, saj meri **skupno 6,812.330 kvadratnih kilometrov,** revnejša pa je po naseljenosti, ker živi na njej samo **okoli 68 milijonov duš,** kar izvira iz nesposobnosti zlasti polarnih kolonij Grenlanda in Spitzbergov za naselitev kakor tudi iz tropičnih razmer Konga in Guayane.

Porazdeljena pa je ta posest sledeče: Belgija ima afriški Kongo, ki meri 2,385.100 kvadratnih kilometrov z okoli 9 milijonov prebivalcev, in mandatno afriško ozemlje Ruanda in Urundi s 54.000 kvadratnih kilometrov, a skoraj 5 milijoni prebivalcev. Holandija ima Holandsko Vzhodno Indijo, ležečo na jugu Azije med Indijskim in Tihim oceanom, ki meri sama 1,900.150 kvadratnih kilometrov z okoli 52 milijoni duš, in ameriško Guayano s površino 130.230 kvadratnih kilometrov ter 217.000 prebivalci. Danska ima polarni Grenland s površino 2,175.000 kvadratnih kilometrov ter 16.000 prebivalci, Föröersko otočje nad Anglijo s površino 1400 kvadratnih kilometrov in 26.000 dušami ter s perzonalno unijo združeni Island s površino 102.850 kvadratnih kilometrov z okoli 110.000 dušami Norveška poseduje Spitzberge in nekatere druge polarne otoke s površino 63.600 kvadratnih kilometrov in 1000 prebivalci.

Ker bi po načrtih germanske gospodarske skupnosti pripadlo tej pod nemškim vodstvom stoječi zajednici tudi to kolonialno področje, bi to pomenilo, da bi dobila Nemčija pod svojo upravo ali vsaj pod pangermanski kondominij ogromna ozemlja v Afriki, Aziji in Ameriki, kakor tudi okoli severnega tečaja. Skupaj z onimi kolonijami, ki jih terja od Francozov in Angležev, bi torej predstavljala **eno največjih kolonialnih sil na zemlji.** In četudi odštejemo slabo uporabna polarna in tropična pragozdna ozemlja, bi ta posest predstavljala še vedno bogastvo neprecenljive vrednosti, saj imajo nekatere naštetih kolonij poleg raznih agrarnih surovin in živalskih produktov tudi bogata nahajališča različnih rud, belgijski Kongo na pr. bakra in radija, Holandska Vzhodna Indija pa celo mnogo nafte.

Ako presojamo nove nemške težnje pangermanske življenjske skupnosti s tega zrelišča, vidimo, da stoji v njihovem ozadju predvsem **želja po združitvi tega ogromnega kolonialnega bogastva v rokah osrednje, t. j. nemške pangermanske gospodarske uprave.** Ta kolonialna posest pa pravno niti ne bi bila anektirana, ker bi prešle v nemške roke ipso facto že s samo ustanovitvijo omenjene pangermanske življenjske skupnosti. Ali bo ta načrt tudi praktično uresničen? To bo pokazala šele bodočnost, predvsem pa je to odvisno od izida sedanje vojne.

-r.

SENATOR PITMAN

predsednik zunanjepolitičnega odbora v senatu USA

Maršal RYDZ SMYGLI,

bivši poveljnik poljske vojske, ki je bil med drugimi Poljaki tudi aretiran v Romuniji. Očitajo mu, da je hotel kakor Beck pobegniti iz države.

Göringov sotrudnik

dr. K. Petersen o nemški štiriletki

Pred izbranim občinstvom je v Zagrebu predaval urednik revije »Der 4-Jahresplan« dr. K. Petersen. **»Cilj nemške štiriletke je po samih Hitlerjevih besedah, napraviti nemško gospodarstvo neodvisno od zunanjega dovoza.** Maršal Göring je štiriletni načrt označil kot mezinec Nemčije. Štiriletka naj postane izraz vsega javnega življenja v Nemčiji. **Ni bil namen, doseči popolno 100odstotno avtarkijo, nego dvigniti nemško gospodarstvo znova na suvereno stopnjo.** Zdaj bo načrt nemške štiriletke raztegnjen tudi preko mej prave Nemčije. Pri izvajanju načrta smo imeli tudi slabe izkušnje, nastale so praznine, ki jih ni bilo mogoče takoj izpopolniti, posebno ne glede nabave surovin in delovnih sil. Prišlo je do zaprek, ni pa zaradi tega nastopila katastrofa v našem gospodarstvu, kakor so pričakovali v zahodnih državah.

Organizacijo vodi centrala, ki je pravo remek delo. Marljivi nemški narod je postal še delavnejši, organizacija bo lahko po končani vojni odstranila še ostale pogreške in zapreke. Glede premoga vseh vrst je danes Nemčija takoj za USA. V zahodni Galiciji smo dobili petrolejska polja, produkcija železa se je razmahnila, od kar dobivamo rudo iz Švedske. Za pridelavo aluminija dobimo surovine, tako bavksit iz Jugoslavije, potrebe za magnezij lahko krijemo na lastnih tleh. Poraba umetne volne se je posedmorila.

Veliki gospodarski prostor srednje Evrope gre naproti važni zgodovinski dobi v novem konstruktivnem redu. Ta bo sodeloval z nemškim gospodarskim načrtom, ker ima Nemčija interese, da dobiva od tod surovine, obenem pa da ima tu svoje kupce, kar naj se med seboj izpopolnjuje.«

Neizčrpna so sredstva imperija

»V naših rokah so Gibraltar, Suez, Singapur, stebri oceanov. V Kanadi se stvarja orožje, ki bo skoro močnejše od nasprotnikovega. Z nami se bore Avstralci, Novozelandci, Afričani. Na naši strani je Indija s 380 milijonov prebivalcev in neizčrpnim bogastvom ter druge kolonije. Naša je prevlada na morju, zahvaljujoč vojni mornarici, naša trgovinska mornarica nam dovaža iz vseh krajev sveta živež, surovine in drugo pomoč v tej borbi. V naših rokah je največja moč sveta. Drugi so postavili roko na evropske vire in to je vse. Naši viri so mnogo večji, narodi nam jih dajejo prostovoljno v boju, ki je tudi njihov,« pišejo »Ewening News«.

Švicarski glas iz zasedene Francije

Sporedno s smrtno kaznijo za vse one, ki bi skrivali angleške državljane ali simpatizerje, so nemške oblasti v zasedeni Franciji izdale odlok o smrtni kazni za vse saboterje. »Kdor ne bo od nemških vojaških oblastev dano nalogo izvršil ali jo pa nezadostno izvedel, bo kaznovan s smrtjo«, pravi razglas. Dne 13. oktobra so nemške oblasti odkrile, da je bil blizu Pariza telefonski kabel na dveh mestih pretrgan. V bližnjih krajih so aretirali 25 oseb, ki so morale podnevi in ponoči stražiti kabel. Zagrozili so jim, da bodo ustreljeni, če bi se sabotažno dejanje še ponovilo.

Problem nezaposlenih je vedno težji. Na področju Pariza je najmanj 800.000 ljudi brez posla, v vsej Franciji nad milijon. »Skrbeti bomo morali predvsem za one, ki bodo stradali brez zaslužka pozimi. Zanje so državne podpore nezadostne, zato bo treba najti zaposlitve. Slabo znamenje je tudi, da komunistično gibanje vedno bolj napreduje. V zadnjih tednih so zaprli več sto komunistov«, je izjavil, kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung« dopisniku »United Pressa« predstojnik seinskega departementa, André Grisoni.

O POKVARJENI „GOSPODI"

V vrsti reform je prvo in najtežje vprašanje, kako moralno in strokovno regenerirati intelektualne plasti. Vso skalo preosnov bi sposobno izobraženstvo takoj in z uspehom izvedlo, ko bi bila odstranjena glavna ovira — pokvarjena „gospoda". Specielno bi se takoj znašli jugoslovansko in slovensko orientirani elementi med nami, če bi bilo komu za resno — delo. — (Dr. ing. Črtomir Nagode v 8.-9. štev. „Misli in dela".)

Ankara ima po novem štetju 156.044 prebivalcev. Od tega je 90.643 moških in 65.401 žensk. Od 1935 se je prebivalstvo turške prestolnice povečalo za 32.324 duš.

Legionarska ječa v Ramnicu Saratu, kjer je bilo prej zaprtih več sto romunskih legionarjev, bo na prošnjo sorodnikov ubitih legionarjev pretvorjena v državni muzej. Antonescu je že dal potrebno vsoto kot podporo za novo ustanovo.

Uredbo o zaposlitvi kvalificiranega delavstva tudi izven stalnih bivališč je izdala sovjetska vlada. Tako bodo inženirji, tehniki, ekonomi, računovodje itd. razmeščeni lahko izven dosedanjih bivališč. Kdor se bo premestitvi upiral, bo kaznovan.

Najsigurnejše zaklonišče v Londonu ima egiptsko poslaništvo. Je urejeno tako, da mu ne morejo do živega ne granate, ne plin. Ima posebno pripravo za razsvetljavo in ventilacijo ter mikrofon, ki je v zvezi z ojačevalcem za primer, če bi bil izhod od zunaj zatrpan.

Privatniki ne dobe več kave v Grčiji. Prodajajo jo samo še kavarnam, dokler ne pridejo novi transporti.

Davščine so izredno narasle v Romuniji. Leta 1929 je bil meter volnene tkanine z 9, zdaj je s 214 leji. Za vagon cementa je bilo treba plačati 1929 350, zdaj 9000 lejev. Država ima 381.000 državnih uradnikov, potrebnih jih pa je le 180.000, pišejo bukareški listi.

Japonski kapital na Borneu je postal zelo podjeten. Iščejo nove petrolejske vrelce, nedavno so naleteli na izvir, ki daje dnevno pet ton nafte. Japonsko petrolejsko društvo deluje že od 1929 skupaj s holandskim.

Kultura

„Volpone" na ptujskem odru

V petek, 18. oktobra, je bila v ptujskem gledališču otvoritvena predstava z neblago komedijo »Volpone« (Lisjak), ki izvira še iz renesanse. Takrat je nastopila doba propadanja v dramatiki. Ker tragedija in komedija nista mogli več zadovoljiti ljudski okus, so stopili v ospredje odrski ustvarjalci in pričeli sami zbirati gradivo za igranje. Takoimenovani komedijanti so hodili iz kraja v kraj, poizvedovali po krajevnih spletkarijah, pred vsem v višjih krogih ter prirejali na trgih predstave, v katerih so poizkušali osmešiti plemenite meščane. Razume se, da so jim oblastva povzročala ovire. Ko so jim prepovedali govoriti, so imeli predstave samo z žvižganjem. Medtem pa so se množice vse bolj ogrevale za komedijantske predstave. Končno so se višji krogi preprosto rešili osti komedijantov s tem, da so jih zvabili za lep denar na svoje dvore in jih izpremenili v nekake dvorne norce. V istem smislu prikazuje komedija »Volpone« skupino raznih skopuhov in verižnikov ter razgalja umazane značaje kakršnih tudi dandnanes ne manika. Zato je ta komedija tudi sedaj vžgala, kot je že pred stoletji.

Volpone je bogat in prebrisan Benečan. V svojih prijateljih vidi navadne grabežljivce, ki se ne sramujejo najgrših dejanj, samo da bi se dokopali do njegove dediščine. Prekanjeni Volpone si je privoščil sadističen užitek. Spretno je zaigral namišljenega bolnika in prelisičil svoje prijatelje, ki so mu na smrtno posteljo prinašali najdražja darila z edino željo, da jim podpiše svoj testament. Mosca je propali lahkoživec, ki ga je Volpone odkupil iz stolpa za dolžnike in imel za svojega šaljivca. Ker Volpone naravnost boleha za šalo, pozabi na mero in nasede Mosci na limanice, da mora končno celo zbežati brez imetja za vedno iz Benetk. Porbaccio je star oderuh, ki stoji z eno nogo že v grobu. Da bi si pridobil na smrt bolnega Volpona, je razdedinil sina in podaril Volponu premoženje. Trgovec Corvino, ki je še krepko pri svojih močeh, pripelje Volponu svojo ženo, na katero je sicer do skrajnosti ljubosumen. Notar Voltore je dober govornik, ki brani mesto pravice le svoj žep. Kapitan Leone je razgrajač in nadutež, vendar si pridobi simpatijo občinstva s tem, da razkrinka skopuha pred sodiščem. Slede še kurtizana Kanina, ki se suče okrog skopuhov, Colomba, žena Corvinova, sodnik in poglavar javne varnosti.

Vloge so bile dobro razdeljene. Čeprav so imeli premalo vaj so se igralci potrudili, da so igrali prepričevalno in prirodno, in kar je treba posebno poudariti: brez prišepetavanja. Igralci morejo na ta način brez motenj zagrabiti značaj svojih vlog. Če se je kateremu kdaj pa kdaj zataknilo, ne da bi s tem vidno motil potek igre, mu tega ni mogoče zameriti. Pomislimo samo, da se ptujski igralci bavijo z gledališčem zgolj iz idealizma po svojem celodnevnem poklicnem delu!

Scenerija ni bila razkošna. Tu naj omenimo, da so morali zadevne izdatke skrčiti malodane na četrtino lanskega leta. Vendar je bila okusna. Ni bilo nobene navlake, na kateri bi se pasle oči gledalca. Bili so samo nujni predmeti, ki so takorekoč zaigrali, ko je vstopil igralec.

Da je ptujsko gledališče razgibano, dokazuje, da je po dveh letih spet dobilo novega vnetega režiserja Jožeta B a b i č a. S svojo prvo režijo, v kateri se ni spuščal v posebnosti, je dosegel uspeh, saj je predstava razgibala občinstvo.

-ec.

Dr. Goebbels:

„Nemčija in Italija vodita večji del Evrope"

Na Dunaju je govoril nemški propagandni minister dr. Goebbels in med drugim dejal: »Nemčija ni hotela te vojne, bila ji je vsiljena. Zdaj so vstali mladi narodi proti plutokratičnemu svetu in terjajo siguren življenjski obstoj. Stari, bogati narodi jim niso hoteli dati prostora na soncu. Nemški narod ne more in noče mirovati znotraj svojih mej, kjer naj bi bil stisnjen po klicu usode. Danes vodi Nemčija skupaj z Italijo največji del Evrope. Njena prehrana je zagotovljena, Nemčija ima orožja in streliva dovolj. **Angleži so napravili največjo napako, da so smatrali Nemčijo za slabotnejšo, kot je v resnici. Zdaj morajo izbirati: ali naj propadejo ali pa se vdajo. Vprav nerazumljivo je, kako se more Anglija še boriti, ko se z druge strani že odkrito priznava, da je tu in tam prišlo do zloma. Ni dvoma, da bo Nemčija to pot zmagala.«**

Novice

Slovenska akademska mladina strada in hira

Slovenska akademska mladina verjetno še nikoli poprej ni doživljala tolikšne življenjske stiske, kakor ravno letos, ko so ji neizogibne posledice vojne vihre (draginja itd.) prekrižale malodane vse račune. Večina te mladine je iz siromašnih kmetskih, maloobrtniških in uradniških družin, ki se dandanes komajda prebijajo iz dneva v dan in — kar je razumljivo — še zdaleč ne morejo v zadostni meri skrbeti za svoje člane na univerzi. Stotinam visokošolcev in visokošolk, ki so se odločili za ta ali oni študij, ne preostaja torej nič drugega, kakor da stradajo, da se slabo oblačijo in stanujejo »kjer je pač najceneje«, to se pravi v prostorih, ki so vse prej kot pa skromna študentovska stanovanja. Zajtrk je n. pr. postal z letošnjim letom med slovensko akademsko mladino že velik »luksuz«, v nekaterih primerih tudi večerja. Važno, dá — prevažno je edinole kosilo, ali z drugo besedo dejstvo, da se vsaj enkrat na dan naješ. Tudi kakovost hrane je pri tem postranskega pomena. Koliko vztrajnosti, volje in nemalokrat — tihih, nikdar očitih osebnih tragedij skriva v sebi prenekateri slovenski akademik, ki sleherno jutro prestopa prag univerzitetnega poslopja! Koliko izmozganih obrazov in trudnih pogledov moleduje za skledo leče! Koliko prošenj je že napisalo na stotine in stotine rok! Res, se je tu in tam darežljivo odprla dlan, padla usmiljena beseda in večkrat se je potem ob tem tudi izrazila želja po »proti uslugi«. Kaj pa, kupčija z dušami še vedno močno cvete! Slovensko strankarstvo ne more izpustiti iz svojih klešč ubogega, na robu propada stoječega akademika! In tako se odpira prav za prav najbolj žalostna, najbolj tragična stran slovenskega akademskega življenja — prodajanje za skorjo kruha. Ta svojevrstna in edinstvena strankarska zaslepljenost je v marsikaterem visokošolcu že ubila vero v pravično bodočnost, če pa tega ne, ga je vsaj pasivizirala. Zato stoji danes dobršen del slov. akad. mladine nekam ob strani slehernega dogajanja in se tudi v važnih vprašanjih predaja nalezljivi apatičnosti. Slovenska akademska mladina živi — morda v najusodnejšem razdobju — v nevzdržnih razmerah in nujno potrebuje pomoči, ne pa ponižujoče miloščine.

Odgovornost pred narodom in pred slovensko bodočnostjo zahteva, da se merodajni faktorji že enkrat dokončno pobrigajo za revnega slovenskega visokošolca in visokošolko in ju rešijo gladovanja ter hiranja. Sad vsakršnega prizadevanja v tej smeri naj bi bilo najprej — vzpostavitev neodvisne akademske menze in akademskega doma! fš.

Sladkor za čebele

Pisali smo že o slabi čebelji paši v letošnjem letu in o nevarnih posledicah tega dejstva, ki ograža obstoj rojev samih. To potrjuje tudi sledeči dopis prizadetega kobanskega čebelarja:

V zadnjih 20 letih ni bilo slabše letine za čebelice kot je bila letos. Neprestano deževje je oviralo nabiranje medu. Panji so prazni in nimajo niti najpotrebnejše hrane, čeprav so nekatere čebelarske podružnice poslale svoje panje na ajdovo pašo celo v oddaljenejše kraje. Čebelicam preti neizogiben pogin, če ne dospe sladkor za čebele, ki ga zaman čakamo že mesec dni. Po pravilih se sladkor daje do srede oktobra; letos, ko so tako slabe prilike tudi za čebele, pa bi se moral dajati nujno že prej. November je tu, mraz pritiska, sladkorja pa od nikoder! Naj bi se merodajni pozanimali za sladkor ter rešili številne roje s takojšnjo dobavo sladkorja. Pogin številnih panjev bi bil za narodno gospodarstvo prav tako občuten udarec.

Pred novim zakonom o bankah

Iz nekaterih gospodarskih krogov so se raznesle vesti ,po katerih bodo merodajni kmalu začeli z izdelavo novega bančnega zakona. Zakon bi moral biti izdelan že do konca tega leta ter bi stopil takoj z novim letom v veljavo. Vesti trdijo, da bo novi zakon izdelan v najtesnejšem sodelovanju s predstavniki bančništva pri nas.

Dodelitev bencinske mešanice za stabilne in premične motorje

Lastniki stabilnih in prémičnih motorjev (ne motornih vozil) morajo svojo potrebo po bencinski mešanici zaradi dodelitve nakaznice za nabavo goriva na novo prijaviti po prijavnih obrazcih, ki jih je izdala banska uprava. Obrazce dobijo na okrajnih načelstvih (ali mestnih poglavarstvih) za 1 din. Banska uprava bo dodeljevala bencinsko mešanico le v obsegu omejitev, ki so predpisane v ministrski naredbi od 17. II. 1940 in v njenem dopolnilu od 31. avg. t. l. Obsegu teh omejitev nasprotujoče prijave so brezpredmetne.

Prvi turški bombaž bo v kratkem prispel

Te dni pričakujejo naši tekstilni industrijci prve pošiljke turškega bombaža od že sklenjenega kontingenta 3000 ton. Transport tekstilnih surovin bodo opravile železnice succesivno po možnosti generalne železniške direkcije glede razpoložljivih vagonov. V Carigradu je že pripravljenih 500 ton bombaža, ostanek 2500 ton pa je še v Mersini in že tudi pripravljen za odpremo. Naša delegacija je v Ankari na pogajanjih glede dobave nadaljnih 8000 ton turškega bombaža.

Težave pri šolskih ekskurzijah

Končno je vendarle prodrlo spoznanje, da je doraščajoči mladini vsaj tako potrebno pogledati v svet kakor v učne knjige. Prej so bile razne počitniške zveze popolnoma zasebna ustanova dijaštva, sedaj pa je postal »Ferijalni savez« tako rekoč državna ustanova, ki uživa med velikimi počitnicami za svoje člane znižano voznino na železnicah in ladjah. Da pa se potovanja tudi v skupinah organizirajo in da skrbi tudi šola za čim boljšo izrabo takih potovanj, predpisuje srednješolski zakon za vse razrede vsaj tri ekskurzije med šolskim letom. Tako se je zdelo, da bo ostalo enkrat za pravilno spoznano načelo trajno zavarovano v predpisih javnih oblasti in da je le od posameznih učiteljev in šolskih vodstev odvisno, če se te ugodnosti tudi pravilno uporabljajo.

Zadnja železniška tarifa je povišala voznino šolarjem od 25% na 34% redne voznine. Glavno pa je, da predpisuje prijavo šolskega izleta osem dni naprej na ravnateljstvo železnice. Iz prakse vemo, kako se učitelji prejšnji dan izprašujejo, ali naj določijo izlet ali ga naj odpovedo, trkajo na barometre, prisluškujejo vremenskemu poročilu v radiu — samo da bi jim vreme izlete — in s tem uspehe — ne pokvarilo, pa čeprav bi bili sami rešeni skrbi, odgovornosti in še stroškov, kajti vsi drugi uradniki imajo za službena potovanja diete — učitelj pa si plača še voznino iz svojega.

Predpis o ekskurzijah je ostal, samo da se ne izvaja več z železnico radi teh novih predpisov, tudi z avtobusi ne, radi pomanjkanja bencina. Ker pa se predpisi morajo izvršiti in je prav, da se vrši ena ekskurzija že v jeseni, da se ne kopičijo vse tri šele spomladi, ko se šolsko leto zaključuje in ko je še več dela, jih vidimo, da se spremene v običajen skupni sprehodek na bližnji hribček, kamor hodi mladina tudi že sama na izprehod. Predpisom je ustreženo in dan — šole prost.

Upamo, da bo uredba izpremenjena. Ako pa ne, potem bo pa treba mladino prijaviti k Slov. planinskemu društvu, kjer dobi svojo legitimacijo za 9 din in s tem pravico do polovične voznine, kadar koli se zberejo vsaj štirje z enakim ciljem. Tudi to ne bo mladini na kvar.

OGROMNO POVEČANJE PREMOGOVNE PROIZVODNJE

V preteklem mesecu je znašala premogovna proizvodnja pri nas 621.844 ton, v letošnjem avgustu pa je znašala 616.795 ton. Zanimiva je primerjava z lanskim septembrom, iz katere lahko vidimo, da se je v zadnjem letu, ki je tako usodno vplivalo na ves potek svetovnega gospodarstva, naša premogovna produkcija povečala od 517.544 ton za dobrih 20%. V prvih devetih mesecih letos je znašala proizvodnja 5,362.660 ton, lani pa 4,372.761 ton, torej se je povečala v primeri z lanskim letom za nekaj manj kot 1 milijon ton.

Spomnite se CMD!

Upokojeni rudarji v boju z draginjo

Od Delavske zbornice smo prejeli dopis o obupnem položaju rudarskih in lopilniških delavskih upokojencev, ki med drugim navaja, da glavna bratovska skladnica, ki ima največje število upokojencev, ne razpolaga s sredstvi za zadostne draginjske doklade staro in novoupokojencem. Zato je Delavska zbornica — kljub mnenju ministrstva, da se naj vprašanje doklad reši v okvirju bratovske skladnice — predlagala sklicanje ankete od strani banske uprave in skupno z rudarskim glavarstvom ,ki naj razpravlja o ustanovitvi posebnega fonda, iz katerega bi se v času izrednih draginjskih razmer upokojencem izplačevale draginjske doklade. Delavska zbornica predloga „samopomoč", kot edini izhod iz sedanjega položaja in se nadeja, da bo banska uprava anketo kmalu sklicala. V sklad naj bi prispevali: rudarsko-topilniška industrija, javne ustanove, (banska uprava iz bednostnega fonda, občine v rudarskih revirjih), glavna bratovska skladnica in tudi rudarsko ter topilniško delavstvo.

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN 20

— Mimo tega moraš stvar sporočiti tudi bratu, — je še dostavila.

— Danes zjutraj sem mu brzojavil, — ji je rekel Jimmy.

— Da si mu brzojavil! — je žarela. — Kako lepo si storil. Ali sodiš, da bo kaj vesel?

— Kolikor ga poznam, se nobene stvari pod soncem ne razveseli, — se je nasmehnil Jimmy.

— Reci, da, — je še vedno ponavljal.

— Vem, da se tudi mama ne bo zoperstavljala. Sicer me pa že dolgo poznaš, Kristina, in veš, kdo sem.

Kristina je zardela:

— Jimmy... jaz se nekoliko bojim. Zdi se mi, da boš kmalu spoznal, da si storil napako.

Jimmyju je bilo silno neprijetno; vsa kri mu je planila v obraz.

— Ne, srečna bova, — ji je strastno zatrjeval, — če me le imaš kaj rada...

— Veš, da te ljubim...

— Zakaj bi potlej še odlašala?

Kristina je umolknila. Zares: nikoli doslej še ni bila tako srečna. Če bi je Jimmy ne imel rad, bi se mu vendar toliko ne mudilo, si je dejala v duhu.

— Ali naj jaz govorim z gospo mamo? — jo je vprašal.

— Znabiti je bolje, če ji najprej jaz povem, — je odgovorila. — No, prav, — je odleglo Jimmyju. Priznati si je moral, da se je vendarle nekoliko bal dobrih in milih materinskih oči gospe Wyattove; bal se je, da bi mu te ljube oči ne videle v dno duše ter ondi odkrile vso resnico, zakaj pravzaprav jemlje Kristino za ženo... Da, zakaj?, ga je streslo. Mar res le radi tega, da pozabi drugo žensko, da bi se ji maščeval, ker ga je zavrgla? Seveda, samo radi tega! Tako bi si moral odgovoriti na to vprašanje, če bi bil pošten pred samim seboj. Toda kot slabič se je izogibal jasnemu odgovoru ter se skušal izmotati iz neprijetnega položaja. Saj je celo samega sebe tolažil s tem, ko je Kristino zagotavljal, da bo srečna.

— Zvečer bom o tem spregovorila z mamo, — je dejala Kristina, ko sta se vračala proti hotelu. — Pa ti sporočim, Jimmy, bom... — se je prekinila. K njima je pristopil vratar ter jedva slišno dejal Jimmyju:

— Ali lahko spregovorim z vami nekaj besed, gospod?

Kristina se je umaknila.

— Prosim, recite gospodični, naj počaka, — je bil vratar vznemirjen.

— Kristina, samo trenutek me počakaj, — je zaklical Jimmy in se spet obrnil k vratarju:

— No, no, kaj je vendar? Govorite!

— Gospa Wyattova je pred dobro uro težko zbolela. Trenutno je pri njej zdravnik. To sem vam hotel povedati, da bi potem primerno pojasnili gospodični.

Pristopila je Kristina.

— Ali se je mami kaj zgodilo? — je vprašala. Začudeno je pogledovala Jimmy-a in vratarja. Jimmy jo je prijel pod roko.

— Mami ni dobro, draga moja. — Te besede so mu spolzele, da sam ni vedel kako. — Zdravnik je pri njej... Ne, nikar ne bodi v skrbeh. Zdi se, da ni nič hudega. S teboj pojdem.

Kristina je prestrašeno skočila na stopnice. Predno jo je Jimmy dohitel, je že bila v materini sobi. Skozi priprta vrata je videl zdravnika in bolniško strežnico. Srce mu je jelo divje razbijati. Mar je gospa Wyattova zares hudo zbolela? Kaj če ni... Stal je na stopnišču, ko je prišel k njemu zdravnik.

— Ali ste... sorodnik gospe Wyattove? — ga je vprašal zdravnik.

Jimmy je okleval.

— Sem... sem zaročen z gospodično Wyattovo, — je rekel. — Upam, da ni kaj hudega?

Zdravnik se je ozrl. Jimmy je nehote pogledal za njim. Videl je, kako je Kristina klečala ob materini postelji v polmračni sobi.

— Žal mi je, toda povedati vam moram, da gospa Wyattova pravkar umira, — je tiho dejal zdravnik, da bi ga Kristina ne slišala. — Vse je vprašanje nekoliko ur. Storil sem vse, kar je bilo mogoče, toda nobeno sredstvo gospe ne more več rešiti. Saj veste, srčna napaka, ki je gospo mučila že več let.

Jimmy Challoner je prebledel. Stal je kot omotičen in topo zrl v zdravnika.

— Moj Bog, — je slednjič zavekal. Silno potrt in izgubljen je bil. Saj ni mogel verjeti zdravnikovim besedam. Spet se je ozrl v sobo, kjer je Kristina še vedno klečala ob materini postelji.

— Ali ve Kristina? Kdo ji bo povedal to grozno novico? — je izgubljeno vprašal Jimmy.

Zdravnik je odkimal.

— Sodim, da bi bilo najbolje, če ji vi poveste...

Jimmy se je stresel ter za korak odmaknil. — Jaz? Ne, jaz tega ne morem... Jaz... — se je prekinil. Pomislil je na davne dni v Upton Housu, pomislil je na ljubeznivost in dobroto gospe Wyattove. In tesnobni občutek mu je stisnil grlo.

— Glejte, edini ste, ki ji lahko pove, — je ponovil zdravnik.

Kristina je zaslišala njun pogovor. Ozrla se je k vratom, vstala ter se jima približala. Bojazen in skrb sta ji sijali iz oči, toda še zdaleč se ji ni sanjalo, kaj je na stvari. In rekla je Jimmyju:

(Dalje.)

Ljubljana

Ljubljana čez nedeljo - v prvem snegu

Zadnja oktobrska nedelja. Da bi vzela slovo v vedrini neba in sončni toploti, tega veselja nam ni napravila. V soboto je sicer barometer, ki je bil padel na porazno nižino, delal obupne poskuse, da bi se dvignil do točke, ki bi obetala zboljšanje vremena, a je spet omagal. In tako smo po treh deževnih dneh imeli to nedeljo naj bolj mokro in pusto. Nepopisno, kako je lilo ves dan. Zraven pa mrzlo. Na planinah sneži, so pravili ljudje, prihajajoči z Gorenjskega.

In kakor je že v Ljubljani ob deževnih dneh imeli to nedeljo najbolj cerkve polne, popoldne in zvečer pa kavarne, gostilne, kini in gledališča. Prireditev gluhonemih v Frančiškanski dvorani je privabila tudi polno občinstva, kar je tem bolj hvalevredno, ker gre za dober namen. Nabiralni dan, ki ga je priredila Slovenska straža za siromašno našo deco na severni meji, pa je imel tudi lep uspeh, čeprav je proti koncu meseca in so žepi že obupno prazni.

Na pokopališču pri Sv. Križu v tužnem dnevu tužen pokop. Zemlja slovenska je vzela v svoje naročje truplo nesrečnega češkega emigranta odvetnika dr. Františka Časnyja, ki si je iz domotožja vzel življenje. Spremili so ga na njegovi zadnji poti tukajšnji češki rojaki in tudi nekateri ljubljanski stanovski kolegi. Koliko takih tragičnih usod je dandanes...

V večernih urah pa je začelo v Ljubljani prav krepko snežiti.

a **Samomor invalida.** Josip Bricelj, 62 leten mož. doma iz Dobrunj in stanujoč v Ljubljani ,v zadnjem času ločen od svoje družine, je bil po težkih poškodbah, ki jih je dobil med svetovno vojno na soški fronti od drobcev granate, spoznan za stoodstotnega invalida in je prejemal zakonito pokojnino. Pri zadnjem zdravniškem pregledu pa mu je komisija odrekla značaj vonjega invalida. Ko je prejel odlok, da mu je invalidnina ustavljena, je prišel med uradnimi urami na invalidsko sodišče, se tam vsedel v klop ,vzel iz aktovke velik kuhinjski nož in si ga nastavil na trebuh. Vsakomur, ki se je približal, je zaklical: „Stoj! Eden bo mrtev, ti ali jaz! Živega me ne odnesete odtod!" Vsi poskusi pomiriti moža, ki je bil očitno živčno popolnoma razrvan, in mu vzeti nož — na pomoč je prišlo pet stražnikov! — so bili zaman. In v trenutku, ko se mu je eden stražnikov približal za hrbtom ,si je zasadil nož globoko v trebuh. Med prevozom v bolnišnico je umrl na notranji izkrvavitvi. — Dogodek, ki se je odigral v tako nenavadnih okoliščinah, je zbudil v ljubljanski javnosti dokaj komentarjev.

a **Varčevanje z vodo.** Mestni vodovod bo ta torek in sredo preurejal priključek glavnega cevovoda na centrifugalne črpalke in bo ta čas deloval le parni agregat z eno cevjo. Mestno poglavarstvo zato poziva vse porabnike vode iz mestnega vodovoda, da upoštevajo to zmanjšano zmogljivost vodovodne centrale in ta dva dni točijo vode le toliko ,kolikor jo je nujno treba v gospodinjstvu, da ne bodo zaradi prekomerne porabe vode nekaterih ostali drugi brez vode.

a **Umrl je najstarejši Ljubljančan in** poslednji slovenski veteran, vojščak iz bitke pri Kustoci, 94 letni Janez Korče. Rodom je bil iz Blatne Brezovice pri Vrhniki. V Cerknici je imel gostilno in posestvo, a zadnja leta je preživel pri svoji hčerki v Ljubljani. Od petih sinov in treh hčera so vsi dočakali visoko starost, en sin pa mu je v svetovni vojni padel na ruski fronti. Pokojnika bodo po njegovi poslednji volji pokopali v Cerknici.

a **Zveza bojevnikov** bo kakor vsako leto tudi letos počastila na dan Vseh svetih spomin padlih in umrlih bojevnikov iz svetovne vojne. Spominska svečanost bo pred grobnico na pokopališču pri Sv. Križu v petek ob 15.45. Cerkveni obred bo opravil škof dr. Gregorij Rožman, ki bo imel tudi spominski govor. Pri svečanosti bosta sodelovali častna četa in vojaška godba.

a **Vojne vaje** sta imeli v soboto ,pri Medvodah ljubljanska in škofjeloška posadka pod poveljstvom generala Mihajla Lukića in v navzočnosti komandanta armije Petra Nedeljkovića, načelnika štaba generala Lokarja in poveljnika dravske divizije generala Dragoslava Stefanovića, kakor tudi velikega števila rezervnih častnikov. Operacijska naloga je bila: Ljubljanska skupina prodira proti Medvodam, da zasede mostove čez Savo in Soro, in prodira dalje proti Škofji Loki in Kranju. Škofjeloška skupina pa mora nasprotnika zaustaviti in držati mostove do nastopa glavnih sil. — Kljub slabxemu vremenu in velikim fizičnim naporom, ki jih je zahtevala naloga, so jo čete izvajale z vsem elanom in odlično izvežbanostjo in so po zaključku vaj žele pohvalo armijskega komandanta. Ko so se čete ljubljanske garnizije vračale v mesto, jih je občinstvo na ulicah prisrčno pozdravljalo.

Celje

Cerkveni koncert vojaške godbe

V nedeljo dopoldne je priredila vojaška godba 39. pp. v Marijini cerkvi koncert, ki je obsegal štiri instrumentalne točke za orkester: znani Händlov »Largo« in od istega skladatelja »Arioso 2«, H. W. Mozarta »Ave verum« ter Cesarja Francka »Panis angelica«. Kot sklepna točka je bila znana Schwabova pesem »Zdrava Marija«, prirejena za samospev z orkestrom. Sopranski solo je prav lepo zapela Elza Kirbiševa.

Orkester, ki ga je tvorilo 20 vojakov imenovane godbe, je celotnostno muzikalno telo; je dobro vigran, skladen in sposoben tudi težjih nalog. Orkester vodi z vso vnemo in svojo priznano muzikalnostjo kapelnik Pera Fabijanović, ki mu pripada priznanje in zahvala za lep muzikalni užitek, ki nam ga je nudil s tem prvim samostojnim koncertnim nastopom. Upamo in želimo, da bi sledil še kak koncert tega stila, ki naj bi prikazal n. pr. slovansko cerkveno glasbo ali jugoslovansko.

Koncert je bil dobrodelnega značaja.

c **Petje na pokopališčih.** Na praznik Vseh svetnikov bodo peli združeni zbori Celjskega pevskega društva, „Celjskega Zvona" in „Oljke" ob 15. na okoliškem pokopališču, ob 16. pa na mestnem in vojaškem pokopališču. Umestno bi bilo, da bi pevska društva zapela tudi revežem na bolniškem pokopališču.

c **Uradni pogon na divje svinje.** V nedeljo ,10. nov., v primeru slabega vremena pa 17. nov., bo uradni pogon na divje svinje v loviščih kozjanske in pilštanjske občine. Sestanek lovcev bo ob 7. zjutraj v Lesičnem pri Pilštanju. Lovci so vabljeni!

c **Celjska nedelja.** Včerajšnja nedelja je bil pust, deževen dan. Celjani so ostali doma. Dopoldne je priredila vojaška godba cerkveni koncert v Marijini cerkvi v korist revnih šolarjev celjskih ljudskih šol, ki je bil lepo obiskan. Popoldne pa so bile dobro obiskane kavarne in kinematografi. Savinja, Voglajna in pritoki so radi deževja zopet močno narasli. Travniki in polja so v okolici ponekod zopet pod vodo.

c **Gostovanje ljubljanske drame.** Ljubljanska drama bo gostovala letos prvič v v Celju v sredo, 30. t .m. Gogoljevo satirično komedijo „Revizor" v 5 dejanjih z Danešem v naslovni in Cesarjem v glavni vlogi. Delo režira dr. Bratko Kreft. Začetek predstave točno ob 19'30.

c **Pomladek Aerokluba „Naša krila" na celjskih gimnazijah** je imel te dni svoj občni zbor. Direktor prof. Ivan Bračko je poudaril pomen delovanja Pomladka. Iz poročil je bilo razvidno, da je Pomladek v preteklem šolskem letu storil vse, da bi dosegel svoj cilj, namreč upoznati mladino z letalstvom. Za predsednika je bil izvoljen Alojz Makuč. Na obeh gimnazijah ima Pomladek nad 700 članov.

c **Tečaj ruščine** priredi kolo jugoslov. sester v Celju tudi letos. Tečaj bo dvakrat na teden v večernih urah v Narodnem domu. Prijave sprejema Kolo.

c **Nesreče.** 18 letni delavec Valentin Lužar si je pri delu v Celjski opekarni zlomil prst. — 16 letni slikarski vajenec Karl Rekar iz Celja se je peljal s kolesom s Polzele. Med vožnjo je padel in pri padcu dobil težje notranje poškodbe in poškodbe na glavi. — 22 letnega tkalca Miloša Štruca iz Vitanja je v tovarni pri delu zgrabil stroj za čeljust in mu jo poškodoval. — 25 letni sin posestnika Franc Vengušt iz Virštanja pri Podčetrtku je v vinogradu stopil na steklenico in si prerezal stopalo. — Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

c **Seja mestnega sveta celjskega** bo v petek, 8. novembra, ob 18'30 v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu bodo poročila odborov.

c **Ljudsko vseučilišče.** Danes ob 20. bo v veliki dvorani Narodnega doma otvoritveno predavanje dr. Bogomila Vošnjaka, ministra v p. „o Jugoslovanskem odboru ob priliki 25 letnice njegove ustanovitve".

c **Policija je prijela** 20 letno brezposelno natakarico Marijo K. iz Polzele, ki je na Ločici pri Polzeli vzela bivšemu delodajalcu kolo in se odpeljala v Celje, kjer so jo prijeli in ji kolo odvzeli.

Ptuj

p **Ptujski šahovski klub** vabi danes, 28. t. m., ob 20. vse svoje člane kakor tudi ljubitelje šaha na šahovski večer, ki bo v posebnih prostorih kavarne »Korže«. Obrazložen bo načrt o velikem zimskem turnirju v dveh skupinah, v katerih pa bodo igrali istočasno. Članarino manj premožnim bodo znižali in nekaterim tudi črtali. Po želji bodo poučevali teorijo šaha. Klub upa, da bo lahko vzgojil spretne šahiste.

p **Ogenj.** V Pavlovcih pri Ormožu je iz neznanega vzroka izbruhnil požar v gospodarskem poslopju pos. Antona Štermana. Uničeni so pridelki, stroji in orodje. Škodo cenijo na 40.000 din. Zgorelo je gospodarsko poslopje pos Peteka Ivana v Hardeku pri Ormožu. Škoda znaša 30.000 din. Tudi tu se je posrečilo rešiti le malo. V obeh slučajih so prihiteli gasilci in omejili ogenj.

p **Lep uspeh ljudske predstave.** Včeraj je bila tretja predstava komedije »Volpone«, ki je bila namenjena najširšim slojem in je žela lep uspeh. Dvorana je bila zasedena tako kot ob premieri.

p **Kap** je zadela prevžitkarja Jakoba Grajfa iz Strgojncev pri Cirkovcah in so ga našli zjutraj mrtvega v gostilni pri Korešu.

Trboveljski drobiž

Jadranski dan proslavi krajevna organizacija Jadranske straže v sredo, 30. t. m., ob 20 .uri v prostorih prve deške šole na Vodah. Ob tej priliki bo predavanje s skioptičnimi slikami. Vstop prost!

Razširite most. Skozi trboveljsko dolino vodi samo ena prometna žila, banovinska cesta. Kljub ogromnemu osebnemu prometu in prometu z vozili, je cesta na nekaterih mestih tako ozka, da je pravi čudež ,da se na naši cesti ne dogodi več nesreč. Posebno se zoži cesta preko mosta čez Trboveljščico na Vodah. Tu je pravo središče vsega trboveljskega prometa ;zato je potrebno, da se ta most razširi. To pa bo mogoče le, če se odstrani javno stranišče ob mostu, ki ne odgovarja niti v higieničnem, niti v estetskem oziru. Na mostu je potrebna tudi svetilka, Na mostu, zasenčenem še z drevjem, je v večernih urah, k oodhajajo obrtni in trgovski vajenci iz nadaljevalnih šol, nevarnost prometnih nesreč.

Postajenačelnik g. Erker Ludovik je po daljšem bolezenskem dopustu zopet nastopil službo. Premestitev prometnega uradnika g. Paternosta Josipa iz Trbovelj na Jesenice je anulirana. Imenovani ostane še nadalje na tukajšnji postaji.

Seja občinskega odbora bo v sredo, 30. t. m. ob 16. uri. Na obširnem dnevnem redu je nič manj kot 52 točk. Razpravljali bodo o organizaciji prehrane trboveljskega prebivalstva in akcije za izboljšanje socialnega položaja najbednejših, ki so zaradi naraščajoče draginje zabredli v obupen položaj. Občinski odbor bo nadalje sklepal tudi o zvišanju stalnih mesečnih podpor občinskim ubožcem, o zvišanju mezd občinskim delavcem ter o zvišanju plač občinskim uslužbencem in uslužbencem občinskih gospodarskih ustanov in zavodov.

Na seji bodo sklepali tudi o oddaji gradbenih del za razširitev občinskega vodovoda ter o podrobni organizaciji obvezne telesne vzgoje.

o **Trgatev gre h kraju.** Zaradi slabega vremena se je letos pričela trgatev precej pozno tako, da še sedaj berejo. Nekaj lepih dni druge polovice oktobra je pripomoglo, da znaša povprečno dosežena kvaliteta mošta 17 in pol, izjemne bolje sorte do 20, kar je tudi cene znatno dvignilo. Cena sortiranih vin znaša od preše za mošt že do 11 din, gostilničarji pa točijo mošt celo po 14 din. Pravijo, da se bodo cene še dvignile.

Novi naročniki

naj **takoj po prejemu prve številke,** ki ji prilagamo položnico s pogoji za naročbo, nakažejo ustrezno naročnino! Vsako nakazilo za nas po položnici nam dostavlja Poštna hranilnica v Ljubljani, kar traja po več dni, zlasti ako je vmes kak praznik. Ako prve naročnine ne prejmemo čez nekoliko dni po odpošiljatvi prve številke, pošiljanje lista ustavimo. Pismene pritožbe radi tega niso potrebne, marveč samo **pravočasno nakazilo.** — Najcenejša naročba pa je z istočasnim nakazilom prve naročnine po položnici golici, ki jo dobiš pri vsakem poštnem uradu in jo izpolniš s številko našega čekovnega računa in naslovom: **11—409, »Večernik« — uprava Maribor,** Na srednjem delu zgoraj pripiši »Nov« ali »Naročam list«, zadaj pa morebitne posebne želje radi načina pošiljanja lista, kar nič ne stane.

Uprava »VEČERNIKA«,
Maribor, Kopališka ulica št. 6.

KOLESAR DO SMRTI POVOZIL STARČKA

Do smrti je povozil s kolesom starčka Ivana Brodšnajderja iz Cogetincev kolesar, ki je dirjal po občinski poti Cankova—Cogetinci. 72 letni Brodšnajder se je v trenutku nesreče pogovarjal s posestnikom Ostrcem. Kolesar je po nesreči oddirjal takoj naprej. Starčka so prepeljali domov, kjer pa je podlegel notranjim poškodbam. Orožništvo je poizvedovalo za neznanim kolesarjem in prijelo Jožefa Grdjo iz Komarnice. Po daljšem obotavljanju je priznal, da se je vozil po okolici, kjer se je pripetila nesreča. Trdil pa je, da ni opazil, da bi koga povozil.

o **Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni** je nastopil službo kazenskega sodnika Ante Petrovič-Poljak. S 1. nov. 1940 odhaja iz Gornje Radgone poštni uradnik France Dolenc, ki je premeščen k poštni direkciji v Ljubljano. Na železniški postaji je nastopil službo Aleksander Brajnik, ki je bil premeščen semkaj iz železniške postaje Zagorje ob Savi.

o **Modernizacija Gornje Radgone.** Tlakovalna dela banovinske ceste od obmejnega murskega mosta do železniške postaje, v kolikor so bila predvidena za letošnje leto, so končana. Tlakovanje ceste je končano od murskega mosta po Spodnjem grisu mimo glavne carinarnice do vile notarja Hinka Požuna ter nato od trgovine Benko Pavle do železniške postaje. Sedaj izdelujejo načrt za izravnanje ceste in tlakovanje od vile notarja Požuna mimo cerkve do trgovine Benko. Olepševalno društvo in občina Gornja Radgona pa urejujeta sedaj pločnike ob straneh doslej tlakovane ceste. Delo ovira zadnje deževno vreme. Predvidoma bodo ta dela gotova šele do Leopoldovega, ko bo v Gornji Radgoni velik letni sejem.

o **Pri raznašanju kruha je ukradel** pekovski pomočnik Franc Brodnjak iz miznice posestnika Jurija Kodriča v Pečkah 2270 din. Sumljiv je postal zato, ker se je takoj po tatvini podal z ženo na nakupovanje v Ptuj, kjer sta denar večinoma izdala. Ko so ga orožniki prijeli, je dejanje priznal.

o **Zaradi navijanja cen masti** so prijavili orožniki trgovca Josipa Repnika iz Pragerskega. Mast je prodajal po 29 din maksimalna cena pa je 26 din. Trgovec pa je izjavil, da je mast kupil sam od veletrgovca.

Ljubljanski dnevniki povišali naročnino

Nedeljsko »Jutro« in »Slovenec« oznanjata svojim naročnikom, da jih je dvig cen papirju, svincu, barvi in drugemu tiskarskemu materialu, povišanje plač uslužbencem, dvig poštnine za razpošiljanje časnikov prisililo, da s 1. novembrom zvišata naročnino od 25 na 30 din. V prodaji ostane cena teh listov še naprej 2 din. »Jutro« razglaša, da se za povišanje naročnine tem laže obrača na razsodno uvidevnost svojih naročnikov, ker so posamezni njegovi naročniki in čitatelji že mesece pismeno ali osebno v upravi »Jutra«, pa v njenih podružnicah in poslovalnicah vpraševali, kdaj bodo že povišali naročnino. »Slovenec« tudi apelira na razsodnost in uvidevnost svojih naročnikov poudarjajoč, da je dvig mesečne naročnine malenkosten spričo splošnega dviga cen. Tudi »Slovenski dom« in »Slov. Narod« sta povišala naročnino.

Potovanje mladega kralja po Srbiji

Kralj Peter II. je bil dva dni na študijskem potovanju po Kraljevem in okolici ter v Kragujevcu. Spremljal ga je ves čas tudi kneževič Aleksander. Potoval je deloma z dvornim vlakom, deloma s svojim sportnim avtomobilom, ki ga je sam šofiral. V Kraljevu si je ogledal letalski zavod, nato pa je odpotoval v Žičo, znani samostan, kjer ga je slavnostno sprejel vladika Nikolaj z vsemi duhovniki in menihi. Kralj in knez sta si v spremstvu vladike ogledala grob Štefana Prvovenčanega, samostansko zakladnico in druge znamenitosti. S cvetjem so sprejeli kralja prebivalci Mataruške banje, upravnik kopališča, prota Božić pa mu je razkazal kopališče. Nato sta kralj in kneževič krenila v Vrnjačko banjo ter se vrnila v Kraljevo, kjer sta prenočila v dvornem vlaku. Naslednjega dne pa sta si ogledovala kragujevački vojaški tehnični zavod in vojaško obrtno šolo. Tu ju je pričakoval že vojni minister general Nedić in drugi vojaški odličniki. Kralj si je ogledal vse naprave zavoda ter z zanimanjem poslušal strokovne razlage šefov posameznih oddelkov in ostalih strokovnjakov. Ogledal si je tudi strokovno šolo tehničnega zavoda.

Iz Kragujevca sta se kralj in kneževič vrnila preko Oplenca s spremstvom nazaj v Beograd.

Zanimivosti

Nemška bilanca evropske prehrane

Nemška publicistika se mnogo bavi s vprašanjem možnosti samopreskrbe evropskega kontinenta na področju živežnih potrebščin. Kot podlago jemljejo pri tem mednarodno statistiko, ki pravi, da je Evropa z Anglijo prejemala 66% svetovnega uvoza živežnih potrebščin, za izvoz pa je dajala na razpolago 35% teh proizvodov. Če Anglije ne štejemo, vidimo, da je evropski kontinent kupoval samo 35% svetovnega uvoza živežnih potrebščin in obenem tudi izvažal 32%. Torej je po tej cenitvi evropski kontinent z izjemo nekaj procentov v prehrani popolnoma avtarkičen. Pasivni evropski saldo Evrope je znašal 5.5 milijard mark. Od tega je odpadlo na Anglijo 82%, tako da odpade na ostalo Evropo manj kot 1 milijarda mark. Če odbijemo sredstva za uživanje, ki jih Evropa uvaža iz prekomorskih dežel, niso pa neobhodno potrebna za življenje, odpade tudi ta saldo. Po nemškem mnenju je za vojno odločilne važnosti, da se z ukrepi racioniranja normalna potrošnja lahko zniža za 20 do 30%. Poleg tega pa pri navedenih podatkih ni bila upoštevana Sovjetska Rusija, ki s svojimi dobavami lahko dopolni primanjkljaj. Zato naglašajo v Nemčiji, da je morala biti obsojena na neuspeh vsaka blokada Evrope, kakor hitro je bila z evropsko blokado izključena Anglija kot evropski odjemalec. Stopnja evropske samopreskrbe v odstotkih bi po nemških računih izgledala takole: pšenica 93, rž 98, krušno žito skupno 95, ječmen 97, oves 98, koruza 73, žito za krmo 88, krompir, sol, sladkor 91, goveje meso 102, svinjsko meso 99.

Poškodovani Rouen

Pariški dnevnik »Paris Soir« je te dni objavil daljše poročilo o škodi, ki je med vojno zadela znano francosko mesto Rouen. Pri glavnem napadu in bombardiranju je v mestu izbruhnil požar, ki je nepretrgoma divjal dva dni. Požar je upepelil vso mestno četrt okoli slavne rouenske katedrale. Nemški general, ki je poveljeval okupacijskim četam, je dobil od Hitlerja povelje, da mora za vsako ceno rešiti vsaj katedralo. General je osebno nadziral reševalna dela ter je bila katedrala rešena pred uničevalnim elementom. Tiste dni je v Rouenu izgubilo življenje 200 meščanov, porušenih in uničenih je bilo 917 hiš in raznih stavb, 6.700 ljudi pa je ostalo brez strehe. Popolnoma je bila uničena Akademija lepih umetnosti in pa spodnja dvorana starega gradu. Precej je bil poškodovan tudi »Quai Paris« ter mestno gledališče, ki ga bržčas sploh ne bo mogoče več popraviti.

Najdražje knjige na svetu

Poleg knjig, pisanih v rokopisu ter okrašenih z umetniškimi začetnicami, se petični bibliofili zlasti zanimajo za prve tiskane knjige. Te so, kot je znano, izšle okoli 1500 ter jih je precej. Posebno čislane pa so prve tiskane knjige iz Gutenbergove tiskarne,, ki so izšle okoli 1545 do 1550. Najdražja knjiga na svetu je brez dvoma prvi Gutenbergov natis Sv. pisma. En izvod te knjige, tiskan na pergament, je dosegel ceno milijon frankov, ista knjiga, tiskana na navaden papir, pa ceno 350.000 frankov. Zelo dragocene so tudi izdaje nekaterih slavnih piscev. Tako se na priliko prve izdaje Shakespearjevih del iz leta 1632 plačujejo po 100.000 frankov. Lepe cene je dosegel na knjižnem trgu tudi prvi natis Göthejevega »Fausta« in pa Schillerjevih »Razbojnikov«.

„Skromni" Ludvik XIV.

Francoski kralji so bili malone brez izjeme izborni jedci. Edino o Ludviku XIV. in XV. vedo povedati zgodovinske knjige, da sta bila razmeroma skromna ter nista ljubila obilne jedače. Toda takratni pojem skromnosti je bil kaj drugačen od današnjega. Kar poglejte naslednje kosilo,

ki si ga je Ludvik XIV. privoščil l. 1744.: dve veliki juhi iz sekanih kapunov, pečena jerebica, nadevana piščeta, to je bilo kot predjed, sledi: telečja pečenka, kokošje meso, jerebica v omaki, pečena grlica, puran na ražnju, dve skledi kapunovine, perutnine in svinjine, dve skledi kljunačev, zelenjava, salate, razne kreme. To »skromno« kosilo francoskega monarha je takrat veljalo nič manj kot 400 liber. In temu pravi zgodovina »skromnost«!

Angleške tovarne proizvajajo topovsko municijo v masah

Deset let jedla samo bonbone

NATO JE UMRLA RADI »HISTERIČNEGA POMANJKANJA TEKA«

Iz Newyorka poročajo o smrti neke 25-letne mladenke, ki je deset let jedla samo bonbone, ne da bi zaužila še kaj drugega. Ko je kot 15 let stara deklica prebolela neko težjo bolezen, ji je zdravnik dejal, ko ga je vprašala, kaj naj bi poslej jedla: »Jejte, kar vam najbolj diši!«

Dekle je besede zdravnika razumelo po svoje. Ker so ji bili bonboni najbolj všeč, jih je pričela jesti za zajtrk, kosilo in večerjo. In tako je bil vseh naslednjih deset let njen jedilnik silno enoličen: bonboni, bonboni, bonboni. Polagoma je jela vidno hirati, vendar pa je še kar naprej jedla samo bonbone. Slednjič pa jo je ta svojevrstna dijeta spravila pod zemljo. Zdravniki pa so ugotovili, da je umrla zaradi »histeričnega pomanjkanja teka«.

Bolnik, ki spi že leto dni

OPERIRAN, NE DA BI DOBIL NARKOZO

V mestni bolnišnici v Pjatigorsku v severnem Kavkazu imajo čudnega bolnika, ki že delj časa beli glave tamošnjim zdravnikom. Lansko leto so ga v septembru prinesli v nezavestnem stanju v bolnišnico. Odtlej se mož ni več prebudil, ampak je pogreznjen v globoko spanje. Že vse leto ga umetno hranijo. Seveda je mož že znatno oslabel ter so zdravniki v skrbeh za njegovo zdravje, mimo tega pa proučujejo vzrok tega dolgotrajnega spanja. Ko je bila na možu izvršena operacija, sploh ni dobil narkoze.

Jesensko oranje v Romuniji je doseglo komaj tretjino lanskega obsega. Zdaj so jeli v naglici pošiljati živino in kmečke rezerviste domov, da bodo spravili ozimino še pred snegom v zemljo.

Tuje jezike se uče v Nemčiji. Tako je samo v Berlinu odprtih 350 tečajev angleškega in francoskega jezika s 5000 udeleženci. Mimo angleščine in francoščine se uče Nemci privatno največ španščine, italijanščine in ruščine.

Prisilno življenjsko zavarovanje za vse odvetnike je uvedla Turčija.

Romunija rekvirira vse zaloge kavčuka. Doslej so nabrali že 50% razpoložljivih rezerv sveže in neporabljene gume.

Pravda zaradi desetih sekund

V New Yorku je bil pravkar končan dolgotrajen proces zaradi desetih sekund. Pred dobrim letom je umrl nek premožnejši meščan, ki je bil tudi življenjsko zavarovan pri neki newyorški zavarovalnici. Zavarovalnica se je glasila na časovni termin. Mož je umrl na prav tisti dan, ko je polica iztekla ob 24 uri ponoči. Ko je skušal dedič uveljaviti svojo terjatev pri zavarovalnici, se je le-ta uprla izplačilu zavarovalnine z izgovorom, da je zavarovanec umrl, ko je zavarovalni termin že potekel. Mož je namreč res umrl ponoči. Takrat seveda nihče ni pomislil na polico, niti na čas, kaj da bi celo upošteval minute in sekunde smrti. Zadeva je kot sporna prišla pred sodišče. Dedič je vztrajal v trditvi, da je zavarovanec umrl pred polnočjo, kar pa je zavarovalnica pobijala. Sodišče je vso zadevo onih smrtnih trenutkov rekonstruiralo ter slednjič ugotovilo, da je zavarovanec umrl deset sekund pred polnočjo, ko je polica iztekla, in obsodilo zavarovalnico na plačilo zavarovalne vsote.

POPER KOT DENAR

V srednjem veku je bil poper mnogo bolj cenjen kot dandanašnji. Ljudje so ga nosili po žepih, tako kot mi dandanes nosimo denar. Služil je kot plačilno sredstvo pri nakupih zemljišč. Poleg tega so se v tej »valuti« izplačevala mestna posojila in plačevale carine. Neveste pa so ga dobile kot doto, ki je bila zelo upoštevana. Morda velja še izza tistih dob, da je človek »suh kot poper«.

TROLEJBUSI NA TRINIDADU

V neki angleški tovarni pravkar izdelujejo 14 velikih trolejbusov, ki so namenjeni za otok Trinidad. Podobne trolejbuse že uporabljajo na Novi Zelandiji ter v nekaterih južno ameriških državah. Prednost teh trolejbusov je v tem, da so neverjetno vzdržni ter morejo zdržati tudi dolga tropska deževja in strahovito vročino. Obnesli so se tudi v poplavah, kar je posebno važno za otok Trinidad, kjer so poplave zelo pogoste.

JAPONSKO ODKRITJE NA NEBU

Japonski astronom Okobajatsi je te dni v zvezdarni Mitaka blizu Tokia odkril v ozvezdju Velikega leva novo zvezdo, ki je po velikosti enajsta v tem ozvezdju. To je letos že peto nebesno telo, ki so ga odkrili zvezdoslovci ter z njim »razveselili« zemljane. — Zvezdarna Mitaka je bila zgrajena 1880 najprej v Tokiu, kasneje pa je bila preseljena v Mitako, 22 km od Tokia. Opremljena je večinoma z aparati nemškega porekla.

CHICAGO — MESTO SAMIH POŠTENJAKOV

V Baltimoreju so kritizirali javno varnost oziroma bolje »nevarnost« v Chicagu. Mister Crasmaker se je zavzel za svoje rojstno mesto:

»Chicago je najpoštenejše mesto. Pred kratkim je neka filmska »diva« obesila iz same prešernosti na pouličnо svetilko svojo ogrlico. Ko se je zjutraj vrnila, jo je našla še na istem mestu.«

»Kaj? Ogrlica je bila še tam?«

»Ne, temveč svetilka...«

ZAPUSTIL JE ZDRAVNIŠKI POKLIC IN POSTAL FRANČIŠKAN

V Anconi v Italiji je vzbudil nenavaden življenjski korak čislanega zdravnika dr. Oktavijana Paleanija silno zanimanje. Mož, ki je bil bogat in ugleden zdravnik, je v svojem 56. letu starosti opustil zdravniški poklic ter postal frančiškan. Že več let je podpiral nekega siromašnega visokošolca. Ko pa je sedaj stopil v samostan, je temu fantu zapustil velik del svojega premoženja, tako da bo mogel brez skrbi dokončati študije.

OTROŠKO VPRAŠANJE

— Očka, če sede osa na kaktus, kdo koga piči?

— Za vraga, ravne poti pač ne poznam v življenju!

„Postna hrana" v zverinjakih

LEVE, TIGRE IN LEOPARDE HRANIJO Z RIBJIM MESOM

Na Japonskem je zadnji čas nastala precejšnja stiska za živež, zlasti za meso, čigar prodaja je najstrožje racionalizirana. Posledice so občutile tudi zveri v zverinjakih vseh japonskih zooloških vrtov, kjer je bila uvedena po naših pojmih »postna hrana«. Poslej levi, tigri in leopardi ter ostala zverjad dobivajo dnevno samo ribe, ostalo meso pa je bilo povsem ukinjeno. Prve dni, ko je stopila »postna hrana« v veljavo, so zveri debelo gledale, ovohale so ribje meso, ne da bi se ga dotaknile. Ko pa je pritisnil glad, so posegle tudi po lažji ribji hrani. Najbolj »trmasti« so bili levi, ki so po več dni gladovali, slednjič pa so se tudi ti vdali. Zveri hranijo večinoma z mesom kitov in morskih psov, po dvakrat na teden pa dobijo tudi nekaj veder mleka.

Maribor

Obrtniki in gostilničarji ustanovili konsumno zadrugo

Včeraj dopoldne je bil v Gambrinovi dvorani ustanovni občni zbor obrtniško-gostilničarske skupne zadruge »Gospodarska samopomoč«, na katerem so bili zastopani obrtniki, gostilničarji, tekstilci, odvetniki in ostali stanovi. Zborovanje je v imenu pripravljalnega odbora vodil funkcionar Slovenskega obrtnega društva v Mariboru krznar g. Peter Semko, ki je v uvodnem govoru obrazložil namen in pomen nove zadruge ter smernice, ki jih je sprejel pripravljalni odbor.

Kot opazovalci interesenti so prisostvovali občnemu zboru tudi zastopniki Združenja gostinskih podjetij v Mariboru kolodvorski restavrater g. Majcen, direktor g. Guštin in direktor g. Robič, nadalje predsednik Združenja brivskih in frizerskih mojstrov g. Franjo Novak, predsednik stavbene zadruge »Naš dom« g. Kac, predsednik Združenja tekstilnih tehnikov Jugoslavije g. Fajtl in zastopnik mariborskih odvetnikov g. dr. Pernat.

Gg. Guštin, Majcen, dr. Pernat, Novak in Fajtl so zamisel ustanovitve »Gospodarske samopomoči« toplo pozdravili, ker mali obrtnik in gostilničar res nimata zadostne možnosti nabave življenjskih potrebščin in materiala za izvrševanje svojega poklica. Dali so več zdravih pobud in nanizali nekaj koristnih smernic za delovanje bodoče zadruge. Posebno je poudarjal potrebo te zadruge predsednik Združenja okoliških obrtnikov g. Šabeder Josip, ki je predlagal takojšnjo ustanovitev »Gospodarske samopomoči« in seveda tudi njeno takojšnje poslovanje.

Nato so zborovalci sprejeli pravila z dostavkom, da je možna tudi ustanovitev kreditnega odseka, ki je za uspešno delovanje konsumne zadruge nujno potreben. Navzoči predsedniki obrtniških zadrug so sklenili, da bodo pozvali k vpisu v članstvo nove zadruge vse mariborske in okoliške obrtnike. Isto so sklenili tudi okoliški gostilničarji, ki so bili na ustanovnem občnem zboru posebno dobro zastopani.

V upravni in nadzorni odbor »Gospodarske samopomoči«, zadruge za pospeševanje gostinstva, obrti, turizma in gospodarstva vobče, so bili izvoljeni: **obrtniki** Gustinčič, Kumerc, predsednik kovinarjev, Reicher, predsednik krojačev, Sojč, predsednik Slovenskega obrtnega društva, Novak F., predsednik brivcev, Dogša, predsednik čevljarjev, Pravdič, krojač, Semko, krznar; **gostilničarji:** Šabeder, gostilničar in predsednik okoliških obrtnikov, Beranič, Holc in Koželj; **za turizem** Novak F.; **za tekstilce** Fajtl in **za ostale stanove** dr. Pernat. Občni zbor je sklenil, da ostanejo za nezastopane stroke odborniška mesta še rezervirana.

Zadruga bo, dokler se finančno ne opomore, začasno več ali manj vršila le posredovalne posle, a ker je v načrtu tudi posebni kreditni oddelek, ki bi finansiral zadrugo in ki bi bil na razpolago posojila potrebnim gostilničarjem in obrtnikom, bo tako zadruga v veliko gospodarsko korist stanu, ki mu je namenjena, saj je ravno ta stan, vsaj gospodarsko, že od nekdaj prepuščen samemu sebi, in je zato razumljivo, če je posegel po — samopomoči.

Proslava Jadranskega dne

Včeraj dopoldne je bila v veliki dvorani Sokolskega doma prisrčna matineja Jadranske straže v Mariboru, ki je bila dobro obiskana. Zlasti je bila v častnem številu zastopana na proslavi Jadranskega dne naša mladina, ki je pri pestrem programu tudi uspešno sodelovala. Dekliški zbor II. realne gimnazije je zapel domoljubno pesmico, kateri sta sledili prisrčni deklamaciji, nato pa je prof. Stražar obrazložil pomen Jadranskega dne in ideologije JS. Najboljši lahkoatleti-dijaki na 7. srednješolskem lahkoatletskem mitingu so prejeli lepe nagrade, nato pa je zbor učiteljiščnikov zapel mornarsko pesem in himno »Hej Slovani«, ki je dostojno zaključila lepo uspelo matinejo. Jadranski stražarji so dopoldne prodajali po ulicah znake, po katerih so Mariborčani pridno segali.

Prvi sneg je pobelil trate

Letos je priroda posebno muhasta. Že večkrat nas je presenetila z izrednostmi, sinoči pa nas je še posebno presenetila — s prvim snegom. Okoli 20. je pričelo snežiti, med tem ko je prej neprestano deževalo. Prvi sneg je bil do polnoči precej izdaten ter je pobelil okoliške vrhe, trate in strehe. Davi sta nas presenetila beli Maribor in okolica, kar je za oktober res nekaj nenavadnega. Sicer je padlo več snega, vendar ga je mokra podlaga sproti talila. Tudi temperatura je znatno padla in imamo danes že pravi začetni zimski dan.

Sneg so začeli na državnem mostu čistiti šele ob pol 8. in je več kolesarjev zaradi neočiščenega cestišča padlo ter se laže poškodovalo. Zato naj mestna občina že od vsega začetka skrbi za pravočasno in redno čiščenje snega, saj je toliko delavcev nezaposlenih.

Še o špekulantih „na malo"

Prejeli smo:

Nedavno je bil občni zbor neke zadruge. Neki član je povedal, da bo zanimalo zadružno javnost le to, da je bil vložen predlog, naj se pregledajo poslovne knjige in naj se ugotovi, **kateri člani so si nabavili v zadnjih mesecih neupravičeno velike zaloge živil... Javna tajnost je namreč, da bi ne smelo nastopiti v zadrugi tako pomanjkanje blaga, če bi bili vsi člani res zadrugarji.** Oni, ki imajo denar in so si nabrali velike zaloge, seveda ne morejo razumeti ogorčenja naših gospodinj, ki so lepega dne ostale brez moke, sladkorja, kave, masti, olja itd.

Zanimiva reč. In kaj je bilo s tem predlogom? Seveda je bil gladko izglasovan. **Ne. Gladko je propadel.**

m **Za pristave so postavljeni** Josip Zajec v Jajcu, Kazimir Kukovič v Doboju in Ciril Belšak v Banjaluki. Z drugim odlokom so bili premeščeni Josip Zajec iz Jajca k predstojništvu mestne policije v Mariboru, Kazimir Kukovič iz Doboja v upravo policije v Ljubljani in Ciril Belšak iz Banjaluke k predstojništvu mestne policije v Mariboru.

m **45 letnico mature** so obhajali v soboto, 26. oktobra ,v Mariboru sledeči šolniki: Zinauer Friderik, Zolnir Ivan, Kveder Drago, Kožuh Mirko, Preindl Jakob in Glinšek Ivan. Še na mnoga leta!

m **Žensko društvo** bo tudi letos kot vsako leto zbiralo na dan Vseh svetih pred mestnim pokopališčem na Pobrežju darove za revno deco.

NE ODLAŠAJTE!...
Oddajte velike in male oglase za **1. novembersko številko** še danes

m **Praktični učiteljski izpiti** so bili pred drž. izpitno komisijo v Mariboru od 10. do 25. oktobra. Izpit so napravili naslednji učitelji pripravniki(ce): Bakoš Ludvik, Domiter Amalija, Domiter Frančiška, Fink Vida, Galun Terezija, Hafner Bernardina, Hren Adalberta, Igler Marija, Jaklič Jelka, Jančič Frida, Javoršek Amalija, Kikel Alojzija, Kodrič Marija, Kolšek Sabina, Komel Cvetka, Koncilija Terezija, Kuntner Terezija, Lah Ernest, Letič Marija, Lomšek Gabrijela, Marinc Marija, Matkožič Matilda, Medved Ana, Mele Stanislava Pajek Eduard, Peče Ivan, Pečovnik Stanko, Petrič Elizabeta, Pirher Aleksander, Poček Anica, Rode Justina, Simončič Bogomila, Sorčo Bogomir, Štiglic Marija, Škof Marija, Šturm Vlada, Šuman Ivan, Trobec Olga, Vauda Milica, Zadel Leopoldina, Zalezina Berta, Zlahtič Franc.

m **V veliki dvorani Narodnega doma** bo 11. nov. ob 20. vokalno-instrumentalni koncert slušateljev Glasbene Akademije iz Ljubljane.

m **Ulična zbirka „Slovenske straže"** v korist obmejne dece je pri nas prav lepo uspela.

m **O sodobnem Egiptu** bo predaval pod okriljem Ljudske univerze drevi ob 20. uri univerz. docent dr. Valter Bohinec. Zanimivo in aktualno predavanje znanega slovenskega geografa in odličnega poznavalca Sredozemskih pokrajin bodo pojasnjevale lepe skioptične slike.

m **Plemenit dar.** Znana mariborska trgovka ga. Helena Lukeževa je darovala za revno dekletce in za 9 člansko družino v Vojniku po 100 din.

m **Da bi uvozili naši uvozniki bombaža** čim več blaga, bo izdal kmalu trgovski minister novo kontrolno naredbo, ki bo uvozne predpise omilila.

m **Maribor v 16. stoletju.** V izložbi Tujskoprometne zveze „Putnik" v Mariboru na Trgu svobode je razstavljen zanimiv relief „Maribor v 16. stoletju". Lep relief je posrečeno delo mladega uradniškega pripravnika g. Vivoda Emerika iz Maribora in vzbuja splošno pozornost.

m **V samomorilnem namenu** je izpila neko zdravilo ter se z njim zastrupila 19 letna Kristina Šternova, čevljarska pomočnica iz Maribora. Prepeljali so jo v bolnišnico.

NE ODLAŠAJTE!...
Oddajte velike in male oglase za **1. novembersko številko** še danes

m **S stolom je udaril** nekdo po glavi 33 letno Lavinšek Terezijo najemnico gostilne Plauc na Koroški cesti, tako da je morala iskati pomoči v bolnišnici.

m **Kolo je odpeljal** neznani storilec brezposelnemu mesarskemu pomočniku Alojziju Kmetecu iz dvorišča mestne klavnice. Kolo je znamke »Wanderer« z evid. štev. 22843-2 ter tov. štev. 870543.

m **Zaradi onemoglosti** se je zgrudila na Glavnem trgu zasebnica Soršak Magdalena iz Zg. Polskave, ki je bila namenjena v mariborsko bolnišnico, kamor so jo nato prepeljali z rešilnim avtomobilom.

m **Zastrupil se je** v samomorilnem namenu 33 letni mizarski pomočnik Otmar Kokot iz Jenkove ulice 4, ki je v bolnišnici podlegel.

NE ODLAŠAJTE!...
Oddajte velike in male oglase za **1. novembersko številko** še danes

* **Dražba kožuhovine** v Ljubljani bo dne 27. januarja 1941. Lovci naj začno pošiljati dobro posušeno prvovrstno krzno na naslov „Divja koža" — Ljubljana — velesejem takoj po božiču.

m **Nočna lekarniška služba:** od 26. t. m. do vključno 1. novembra Minarikova mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85; Remsova lekarna pri sv. Roku, vogal Meljske in Aleksandrove ceste, tel. 25-32

Narodno gledališče

Ponedeljek, 28. okt.: zaprto.

Torek, 29. okt., ob 20.: „Na dnu". Premiera.

Sreda, 30. okt., ob 20.: „Konec poti". Nastop Skrbinškove dramske šole.

Tretja dramska premiera, M. Gorkega „Na dnu", bo v torek, 22 t. m. To delo velikega ruskega pisatelja je svojevrstno tudi po tem, da je brez običajnih glavnih junakov, ker so vsi nastopajoči igralci enakovredno sodelujoča družina. Nastopajo pa: Milan Košič kot Kostiljov, posestnik nočnega azila, Starčeva kot njegova žena Vasilisa, Rasbergerjeva kot Nataša, Turk kot Medvedjev njih stric, Crnobori kot Vaska Pepel, Košuta kot Klešč, Gorinškova kot Ana, njegova žena, Kraljeva kot Nastja, Zakrajškova kot trgovka s štruklji Kvašnja, Rasberger kot Bubnov, Gorinšek kot Satin, Blaž kot Akter, Nakrst kot Baron, Kovič kot romar Luka, Verdonik kot Aljoška, Brunčko — dninar, Harastovič — Tatar.

Kino

* **Grajski kino.** Danes premiera senzacijonelnega filma **„Izvršil sem povelje"** Napeta vsebina. Hans Albers, Hilde Sessak.

* **Kino Union.** Od danes velika ljubavna drama iz daljnega orienta **„Gola plesalka"** z Charles Vanel in egsotično lepotico Romo Tahe.

* **Esplanade kino.** Odlični duhoviti francoski velefilm poln šarma, prekrasne vsebine in nenadkriljive igre **„Srčni utripi"** z očarljivo umetnico Danielle Darrieux.

Zaključek šahovskega turnirja

V soboto zvečer je bil v kavarni »Orient« formalno zaključen letošnji turnir za prvenstvo, o čigar izidu smo že poročali. V organizaciji Šah. sekcije SK Železničarja in pod vodstvom neumornega g. Fišerja je tudi letošnji turnir potekel v zadovoljstvo vseh udeležencev. Pri sinočnji razdelitvi nagrad je imel predsednik SK Železničarja g. inž. Uran vzpodbuden nagovor, vodja turnirja g. Fišer pa je petim prvo plasiranim razdelil lepe nagrade. Prvak Maribora za leto 1940 g. Dasko, član Železničarja, je prejel lepo spominsko darilo. Uspeli večer je bil zaključen z brzoturnirjem, na katerem je z 9 točkami osvojil prvo mesto g. prof. Stupan. Marljivemu odboru SK Železničarja gre tudi za letošnjo prireditev nedeljeno priznanje.

Žive slike iz življenja naše mladine

Zopet zvoni. Odprem vrata. Že v tretje danes ista pesem: »Prosim košček kruha. — mama je v bolnišnici, ateka nimam več.« Drobne, sklenjene ročice se stegujejo k meni. Usta ne govorijo resnice, besede so priučene, da vzbudijo izdatnejši efekt. Laž je nepotrebna, resnico vidiš v globokih, lačnih očeh in šibkem telescu. Beda, pomanjkanje sili to stvarco, da trka na tuja vrata, da v sili laže. Saj ljudi ne prepričaš tako kmalu!

Prisluhnem. V veži polglasno govorjenje. Aha, prosilka ni sama. 3-leten bratec in 5-letna sestrica čakata na njo. Bo že nekaj za v lačna želodčka! V nestrpnem čakanju si briše mali bolne oči v raztrgan rokav, dekletce poteguje rokico pod umazanim noskom. V brezbarvni licih, v globoko pogreznjenih očeh zija lakota.

V razredu. Tonček položi glavo na klop, pritajeno pokliče: »Gospa, tako lačen sem.« Debele solze se vlijejo dečku po licu. »Nič nisem še jedel danes — nimam niti enega dinarja. Ateka ni doma, že več dni išče službo. Mama vedno joče, nima s čim kupiti malemu mleka. Jaz sem pa tudi lačen...«

V istem razredu: »Moja mama je rekla, da ne bom več šla v šolo. Čevlji so raztrgani, pa naj mi jih v šoli popravijo. Zaslužka ni, bolezen pod streho, zima pred durmi...«

V mestnem parku ob zvokih lahne glasbe. Med množico ljudi se plaho prerivata dva dečka — bosa, umazana, raztrgana. Eden ponuja šopek uvelih cvetic, drugi ponavlja svojo prošnjo že deseti in stotikrat...

Čez dobro uro preštevata skrivaj izkupiček tega večera. Res, mnogo je še usmiljenih ljudi!

Pritajeno se jima prikrade za hrbet starejši tovariš in glej! Kar sta s trudom priprosila, je z enim mahom izginilo v žep nepridiprava. Razočarana zreta mala dva za njm, nema, brez besed. Lotila bi se ga, zakadila v njega, ki jima je vzel vse, vse...

V zavesti svoje nemoči, se mirno izgubita v noč. Iz parka odmeva še daleč v okolico sanjavi, počasni foxtrott »Bel ami.«

Ob 23. uri pred veliko restavracijo na naši glavni cesti. Večji fant nosi 3—4 letnega dečka na rami, 5 letna deklica mu stopa ob strani. Obšli so vse mize, v žepu je precej cvenka, a treba je še v par lokalov. Ti, Vili, ne spati — čuješ? Zaslužka bo danes dovolj, potem pa hajd tja-le v hlev do belega dne.

Naslednji dan ista trojica v mestnem parku. Na klopi 4 komadi kruha in zaloga cigaret. Neprespani, neumiti, nepočesani. Kam sedaj?

Tako je pri nas v mestu, še mnogo žalostneje je v naši okolici. A tam daleč, tam ob naši meji?

Trda zima hiti v deželo, povsod gorje — pred njo, za njo. Zaustaviti, upreti se je treba njenemu nasilju, njen ledeni bič ne sme doseči naše najdražje, naše najlepše bodočnost našo, deco!

Novo veliko delo stoji pred nami. Vsi, brez razlike stanu, poklica in mišljenja predajmo svoje sile skupnemu cilju: »Za našo revno deco.«

Pahorjeva.

Sport

Ljubljana je prehitela Amaterja

Dva važna dogodka včerajšnje nedelje zaslužita, da jih posebej poudarimo: Ljubljana je po točkah dohitela trboveljskega Amaterja ter se z boljšim količnikom postavila na čelo tablice, istočasno pa je Železničar popolnoma po nepotrebnem izgubil dragoceno točko proti Marsu, ki je tako iz obeh tekem v Mariboru rešil tri točke. Ostali dve tekmi sta se končali z zmago Kranja in Bratstva, tako da je ISSK Maribor zopet na sedmem mestu. Tekmovanje v slovenski ligi bo prihodnjo nedeljo brškone popolnoma počivalo zaradi reprezentančne juniorske tekme v Zagrebu, tablica pa je naslednja:

Ljubljana	9	6	1	2	39:18	13
Amater	9	6	1	2	26:19	13
Železničar	9	5	2	2	17: 9	12
Kranj	9	5	1	3	18:14	11
Mars	9	3	2	4	17:16	8
Bratstvo	9	3	1	5	17:28	7
Maribor	9	2	2	5	17:25	6
Olimp	9	1	0	9	9:31	2

ŽELEZNIČAR — MARS 0:0

Na terenu, ki je bil spričo deževnega vremena še dovolj dober, je včeraj presenetila Železničarjeva enajstorica z remijem proti Marsu, ki ga je treba vrednotiti prav za prav kot popoln uspeh gostov, ki pa bo tudi odločilno vplival na končni plasma SK Železničarja. Tekmi je prisostvovalo okoli 500 gledalcev.

Železničarjeve enajstorice po zadnjih tekmah včeraj kar ni bilo poznati. Skoroda brez izjeme so zatajili, levji delež na neuspehu pa nosi napad, ki pri skoro 90 minutnem obleganju nasprotnikovih vrat niti enkrat ni uspel pogoditi mreže. Moštvo je goste očividno pod cenjevalo, kar se je po stari navadi maščevalo. Najbolj izrazito se je videlo to podcenjevanje v igri krilcev, ki Marsovega napada niso jemali preveč resno ter so mu dovolili nekaj nevarnih prodorov, ki bi bili kmalu zadoščali za zmago. Ožji obrambi ni ostalo drugo, kakor da je čistila kočljive situacije, ki jih je povzročila krilska vrsta. Najbolj pa je bilo opaziti, da domačini včeraj niso vložili v igro svojega običajnega elana in borbenosti, v teh točkah so jih gosti prekašali. S fizično premočjo in odločnejšim startom so gosti tudi v poedinskih dvobojih običajno izšli kot zmagovalci, zlasti v krilcih in obrambi. Železničarjev napad je mnogo preveč dvigal žoge, nekatera mesta v napadu so bila zasedena s sebičnimi igralci, ki se niso znali prilagoditi interesu celote.

Gosti so težišče svojega dela imeli v razdiralnih akcijah Železničarjevih napadov, ki so jih sproti preprečevali, predno je prišlo do zgoditka. Pri tem se je ožja obramba in krilska vrsta prav dobro izkazala, čeprav ji je treba zameriti, da je na trenutke zaigrala tudi malo preostro. Mnogo izdržljivosti so pokazali krilci, ki so na eni strani odlično pokrivali domače napadalce in sodelovali z obrambo, na drugi strani pa so bili vedno na mestu, ako je bilo treba slediti napadu pri prodorih pred nasprotna vrata. Njihov napad je izvedel nekaj lepih akcij, zlasti sta ugajala Doberlet in Žigon. Mars je že več ali manj od začetka igral defenzivno, v napadu pa je igral na dolge pasove, kar je bilo pri včerajšnjem terenu brez dvoma pravilnejše. Poleg starih rutinerjev je bilo v moštvu opaziti tudi nekaj prav mladih moči, ki so prijetno iznenadile. Fizično krepko moštvo zna vložiti v igro tudi dovolj borbenosti, v brzini in odločnosti je domačine za precej prekašalo, zlasti je to prišlo do izraza v borbah poedincev za usnje ter v igri z glavo, ki gostom očividno prija.

Ker se je igra razvijala več čas v tej smeri, da je eden razdiral, kar je drugi poskušal zgraditi, ni nudila posebnega sportnega užitka, zlasti ko so še gosti začeli kmalu po odmoru zavlačevati igro. Bila pa je razburljiva, posebno proti koncu, ko se je domače moštvo obupno naprezalo, da bi doseglo zmago. Sodil je Ljubljančan g. Mehle.

OLIMP — BRATSTVO 1:2 (1:1)

Jeseniško Bratstvo si je v Celju zasluženo priborilo obe točki, saj je v vsakem pogledu prekašalo Olimpovo enajstorico, pri kateri se je prav dobro izkazala le ožja obramba s prav dobrim vratarjem. Gole so dosegli Ključar za Olimp, Ivanišević in Zavrl za Bratstvo. Igra je postala proti koncu tudi precej ostra, vendar brez hujših incidentov. Sodnik tekme je bil g. Presinger iz Celja.

KRANJ — MARIBOR 4:1 (1:0)

Za gostovanje Maribora v Kranju je vladalo po remiju zadnjo nedeljo v Mariboru veliko zanimanje, ki ga je enajstorica gostov le deloma opravičila. V tehničnem pogledu je zadovoljila, igrala pa je mnogo premehko ter tako ni bila kos mnogo odločnejšim domačinom, čeprav so nastopili z več rezervnimi igralci. Zlasti je bila nezanesljiva Mariborova ožja obramba, kjer pa je jako ugajal Marguč, ki je branil v sigurnem stilu. Kranj je do odmora prišel v vodstvo po Koklju, po odmoru sta zvišala rezultat Grintal in Grohan, častni gol za Maribor pa je zabil Ogrizek. Sodil je g. Vrhovnik iz Ljubljane.

LJUBLJANA — AMATER 7:2 (3:2)

Ljubljana je z visokim rezultatom odpravila Trboveljčane, ki so doslej vodili na tablici. Zmago so si Ljubljančani sicer popolnoma zaslužili, vendar pa v celoti niso povsem zadovoljili, v stari formi je zaigral v napadu Pepček. Amater je imel prav dobro ožjo obrambo, zlasti vratarja. Moštvo ja zaigralo jako požrtvovalno, ni se pa znašlo pred nasprotnikovimi vrati. Strelci Pepček 3, Erber in Lah po 2 za Ljubljano, Kos in Kolbezen za Amaterja. Sodil g. Konič iz Maribora.

Hrvatska in srbska liga

V hrvatski ligi so bile včeraj odigrane sledeče tekme: **Concordia—Split 5:0 (3:0), Gradjanski—Slavija (O) 1:0 (1:0), Bačka—Železničar 2:2 (0:1), Sašk—Slavija (V) 2:0** (1:0), Hajduk—Hašk 3:0 (2:0). Drugi polčas tekme Gradjanski—Slavija je bil zaradi slabega vremena preložen.

V srbski ligi so bili postavljeni sledeči rezultati: **BSK—Slavija (S) 5:3 (3:0), Jugoslavija (B)—Jugoslavija (J) 2:0 (1:0), Vojvodina—Žak 2:2, Bata—Jedinstvo 2:1, Gradjanski—Bask 3:0.**

SLOVAN — ŽELEZNIČAR 4:4 (3:1)

Kombiniran juniorski team SK Železničarja je gostoval v Guštanju proti Slovanu ter se je vrnil z remijem 4:4 (3:1). Domačini so do odmora presenetili Mariborčane s tremi uspehi, v drugi polovici pa so bili Železničarjevi juniorji gospodarji na terenu. Sodil je s. k. g. Sila.

SLOVENSKA BOKSARSKA ZVEZA USTANOVLJENA

Pri „Šestici" v Ljubljani je bil ustanovni občni zbor Slovenske boksarske zveze, ki ima za enkrat 4 klube: ISSK Maribor, Hermes, Bratstvo in Trbovlje. Kot sedež zveze je bila določena Ljubljana, lahko pa se prenese, če glasuje za to tričetrtinska večina članstva. Izvoljen je bil sledeči odbor: preds. dr. Heisler Rudolf, podpreds. Humer Lovro in Škrinja Anton, tajnika Samarin Adolf in Hlade Miha, blagajnik in gospodar Sevnik Vital, tehn. ref. Heller Ivan, odbornika Duh Josip in Štrumbl Anton, namestnika Leban Milan in Brglez Lado.

LJUBLJANA—MARIBOR 4:1 (2:0)

V juniorski medmestni tekmi, ki bo soodločala pri sestavi slovenske juniorske reprezentance za tekmo s hrvatsko 3. nov. v Zagrebu ,so Ljubljančani premagali Mariborčane s 4:1 (2:0).

s † **Dr. František Časny.** Iz Ljubljane poročajo, da je nenadoma preminul znani češki sportnik dr. František Časny, član SK Planine, ki je še nedavno startal v Mariboru. Pokojni ni bil samo dober atlet in smučar, temveč tudi prvovrsten atlet in trener. V Brnu je imel advokatsko pisarno. Ko so ga razmere prisilile, da je šel po svetu, se je v Ljubljani skromno preživljal s poučevanjem jezikov.

s. **Gostovanje ISSK Maribora v Murski Soboti** je SK Mura odpovedal zaradi neugodnega vremena.

s. **Medklubski zaključni meeting** SK Železničarja je bil zaradi deževnega vremena preložen.

s. **»Stari kanoni« Slavije** so premagali v predtekmi k igri Železničar — Mars kombiniran team »starih« Železničarjev s 3:1.

s. **SK Moste** je v prvenstveni tekmi premagal SK Disk s hazenskim rezultatom 9:0 (2:0).

s. **V celjskem juniorskem prvenstvu** je Jugoslavija premagala Olimpa s 5:1 (2:1), Atletiki pa so prepustili obe točki Celju s 3:0 p. f.

s. **Velike konjske dirke** bo priredilo Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani na novem Hermesovem stadionu 10. in 11. novembra.

Mariborske vesti

m **Dve tatvini denarja.** Ružmanu Andreju z Aleksandrove ceste je nekdo v času, ko je bil v službi, ukradel iz nočne omarice v spalnici dva bankovca po 100 din, starinarjevi ženi Ani Mrazovi s Pobrežja pa je neznani storilec sunil iz zunanjega žepa na plašču 900 din v bankovcih.

m **Z umivalnika je padla** 15 letna gostilničarjeva hči Nada Klemenčičeva v Novi vasi. Umivalnik se je razbil, gostilničarjeva hčerka pa se je precej poškodovala na roki.

m **Zaradi trpinčenja živine** je ustavil stražnik na Aleksandrovi cesti hlapca Mikoliča Miha, zaposlenega pri posestnici Albertini Dimnikovi v Loki pri Sv. Miklavžu. Eden izmed obeh konj je imel zaradi neprijetnega komata na prsih veliko rano. Hlapec je moral konja izpreči, lastnica pa se bo morala zagovarjati.

m **Dve verigi sta izginili** pred glavnim kolodvorom hlapcu Francu Senekoviču, uslužbenemu pri posestniku Jakobu Gorjancu v Krčevini. Tatvine sta osumljena dva moška, ki sta se nahajala v bližini.

m **500 din vredno kolo** je nekdo ukradel Karlu Wesiaku, lastniku tvrdke »Weka«, pred hišo na Aleksandrovi cesti. Kolo je znamke »Styria« s tov. štev. 162538 in evid. štev. 224117-2.

m **Po nesreči je usekal s sekiro** pri napravljanju drv 37-letnega posestnikovega sina Lešnika Riharda iz Poljčan neki sodelavec ter ga poškodoval na roki, tako da je moral iskati pomoči v bolnišnici.

m **Na poti iz šole se je spotaknil** 13-letni sin postrežnice Petelinc Marijan iz Maribora ter si poškodoval roko.

m **Žaga je odtrgala štiri prste** na roki 39 letnemu žagarju Poljancu Ivanu iz Hoč. Zdravi se v bolnišnici.

m **Žepar je izmaknil** na tržnem prostoru inženirjevi soprogi Dragici Pipanovi denarnico s 70 din.

m **Štiri ukradena kolesa** beleži včeraj šnja policijska kronika.

Drobne novice

BUDINCI — NAJSEVERNEJŠA VAS JUGOSLAVIJE

Prekmurska vas Budinci je najsevernejša vas v naši državi. Nekak »nos« Prekmurja je. Od vseh obmejnih krajev je najbolj potisnjena proti meji. Iz Budinec prispete naravnost čez na Madžarsko, v slovenske vasi rabskih Slovencev, ki so kljub ločenosti od ostalih Slovencev ohranili slovenski jezik in navade.

Vas Budinci je raztresena po gričkih goričanskega Prekmurja. Razdeljena je po potoku Lapoši. Južni del vasi je raztresen okoli vaškega zvonika. Tu je tudi šola. Sem prihajajo mladi učitelji ali pa taki, ki ne vedo kam z njimi. Drugi del vasi leži raztresen po gričih ob meji. Obroblja ga gozd, ki se razteza skoraj ob vsej prekmurski meji proti Madžarski. Tu je tudi posebno pokopališče. Budinci imajo torej dve pokopališči. Eno za vaščane pri zvoniku, drugo pa za one ob meji. Ljudje so večinoma revni. Tudi precej jetike je v vasi. Vzrok je nezadostna hrana ob težkem delu, pa tudi podnebje ni najbolj prikladno. Gosta megla zagrinja pokrajino v deževnih časih. Podnebje je celinsko. Pomladi in jeseni torej ni veliko. Letos pa je bilo še poletja malo. Le ob žetvi in ob košnji je bilo par vročih dni. Največkrat pa je deževalo, da so ceste razmočene in blatne.

o **Pri padcu z drevesa** si je zlomila nogo 15 letna Zofija Ošep iz Št. Vida nad Valdekom pri Mislinju.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par najmanjša pristojbina za te oglase le din 10.—. Dražbe, preklici dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.— Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.— Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vposlati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409 — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

SLUŽBO DOBI

Gradbeno podjetje A. Mavrič rabi nujno tri dobre
ŽELEZOKRIVCE
Plača dobra! Ponudbe: Grajska ulica 5-I. 19409-2

Provrstnega
KROJAŠKEGA POMOČNIKA
za velike komade ter šiviljo za moško delo išče Terzer, Meljska 2. 19408-2

Iščem mlajšo
HIŠNO POMOČNICO
za vsa hišna dela. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 19407-2

SLUŽBO IŠČE

Službo išče pošteno
KMEČKO DEKLE
za vsa hišna dela. Nastop takoj. Naslov: Obrežna 91. Studenci-Maribor. 19412-3

STANOVANJE ODDA

DVOSOBNO STANOVANJE kabinet, pritikline, v novi hiši (Ljubljanska ulica) oddam 1. decembra. Vprašati Kopališka ulica 10. 19411-5

SOBO ODDA

SONČNA SOBA
se odda boljšemu gospodu. Poseben vhod. Maistrova 14, vrata 7. 19406-8

SOBO IŠČE

OPREMLJENO
GARZONIJERO
ali sobo išče mlad zakonski par takoj. Naslov pustiti v ogl odd. »Večernika«. 19410-9

Spomnite se CMD!

POSEST

Prodam
NOVO HIŠICO
v Zg. Radvanju z velikim vrtom in stavbeno parcelo. Vprašati pri Vračko, Limbuš 19397-11

OBRT - TRGOVINA

»KERAMIKA«
Hišni posestniki in najemniki, preglejte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvovrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

ŽENSKI KOTIČEK

NOGAVICE
rokavice, perilo trikotažo, volna, pletenine. Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

OBVESTILA

Prosim, da bi se javil
GOSPODAR
pri katerem stanujeta zakonca Šnuderl Ivanka in Peter, ter trgovci, pri katerih kupujeta. Mahorič Ivan in Ana, Pekre 165, p. Limbuš. 19343-24

RAZNO

VAŽNO ZA VSAKOGAR!
Pred nastopom zime naročite nove ali dajte popraviti Vaše peči in štedilnike pri prvovrstnem pečarskem podjetju. Stalno velika zaloga najnovejših modelov peči, štedilnikov in stenskih oblog. Pečarstvo Strašek Gustav, Maribor, Tvrševa ulica 12. 18218-28

Kupim dobro ohranjen
SAMOKRES
Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Zaščita«. 19322-28

Čitajte „Večernik"

Že najavljena knjiga o krojenju moških oblek gl. patenta sistema »Schauer«, Kočevje

„Krojenje je užitek"

bo izšla v nemškem in hrvatskem jeziku tekom teh dni. Ker naklada knjige ni velika, naprošamo interesente, da isto pravočasno naroče pri

Friderik Schauer, Kočevje
začasno: Majstrova 13/II.-6, Maribor.

Vse za šolo in pisarno

v TISKOVNI ZADRUGI
Cankarjeva 1 - Telefon 25-45.

Izdaja in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva štev. 25-67 in uprave štev. 28-67. — Poštni čekovni račun štev. 11. 409.